

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 28.
VIII. évfolyam, 286. szám.

Szombat

A háboru kimenetelét a gazdasági helyzet dönti el

Közele német villámtámadással számolnak a franciák
A Szovjet tiltakozik az angolok dugáru-jegyzéke ellen
Chamberlain visszautasította Ribbentrop vádjait —
A finn delegáció beszámolója Helsinkiben

(BERLIN.) (DNB) A német sajtó a Szovjetnek a brit kormány számára adott válaszejegyzékével foglalkozva megállapítja, hogy

a modern háborut a jelek szerint többé nem a harctéri sikerek fogják eldönteni, hanem lényegesen hozzájárul az eredményes befejezéshez a gazdasági háboru is. Németország — írja a „Völkischer Beobachter” — tudatában van ennek és ezért kötötte meg a Szovjettel gazdasági megállapodásait. Ezek ugyanis lehetővé teszik számára azt, hogy a szárazföldön elláthassa magát a szükséges élelmiszerekkel és gyarmatárakkal is, úgy, hogy egy újabb kizárólagos kísérlet már eredménytelenül kell végződjenek.

A „Berliner Börsenzeitung” is azt írja, hogy

Anglia csatlódott, mert a Harmadik Birodalom még egyszer kiéhezetté nem lehet, még akkor sem, ha történetesen sikerülne is ellene a tengeri blokádot keresztülvinni.

A semleges sajtó is azon a véleményen van, hogy a Szovjet segítsége Németországnak a jó üzleten kívül még kiűző pozíciót is jelent, mert az már bizonyos, hogy a Harmadik Birodalom tranzitforgalma ugyszólván kivétel nélkül Oroszországon át fog lebonyolódni. A „Berlingske Tidende” megemlíti, hogy

a brit-szovjet gazdasági tárgyalásokra talán sor kerül, de bizonyos, hogy azok mit sem változtatnak azon a tényen, hogy a Harmadik Birodalom nem kénytelen hadisikerét gazdasági okok miatt veszélyeztetni. A háboru tehát a mellékágakon dől el.

A norvég „Aftenbladet” szerint a Szovjet azzal a jegyzékkel, amelyet Anglia legutóbbi bejelentésére Londonnak megküldött, nem csak azt igazolta, hogy politikai és katonai szövetségese Berlinnek, hanem azt is, hogy éppen ezért szinte kizártnak látszik a háboru gyors befejezése.

ANGLIA GAZDASÁGI KÉSZÜLŐDÉSEI

(LONDON.) (Reuter.) A Szovjet jegyzék Londonban tagadhatatlanul mély benyomást keltett, de nem találta készületlenül az angol kormányt. Brit politikai körökben ezzel kapcsolatban utalnak arra, hogy Nagybritannia széleskörű ellenakcióba kezdett, még mielőtt az orosz felelet megérkezett volna. Ezt igazolja az a tény, hogy Londonban időznek Svéd-

ország, Izland, Dánia, Hollandia és Norvégia kereskedelmi delegációi is abból a célból, hogy az angol szigorított blokádnak ellenére is biztosítsák a maguk, de „kizárólag” csak a maguk szükségletét. A „Times” megjegyzi, hogy

a semleges államok nem fognak hiányt szenvedni azokban a cikkekben, amelyekre multhatatlanul

szükségük van, de az bizonyos, hogy nem lesz módjukban Németországot feleslegükkel ellátni. Ami pedig a Harmadik Birodalommal illeti, elzárása a kolonialis cikkek-től tökéletes lesz.

Londonból közlik azt is, hogy a mult napokban megszakadt holland-angol kereskedelmi tárgyalásokat újra felvették és azok most már eredménnyel kecsegtetnek.

A „Manchester Guardian” ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a nyugati tengerek partjain fekvő semleges államok bizonyos mértékig ki vannak szolgáltatva Nagybritanniának, de Anglia ezt nem használja ki, hanem a demokrácia szellemében jár el akkor, amikor szükségletüket biztosítja.

Azt azonban nem lehet rossz néven venni, ha a maga biztonságát nem veszélyezteti és nem ad módot arra, hogy ellenfele fölös módon huzza a háborut és kétségessé tegye hadisikerét.

Angol-orszós vita a dugáruk jegyzéke körül

(LONDON.) (Rador.) Potemkin, a külügyi népbiztosság helyettes vezetője átnyújtotta a Szovjetunió válaszat Seedsnek, a moszkvai angol nagykövetnek arra a szeptember 6-i jegyzékére, mely a hadi dugárukat tünteti fel. A Szovjet válasza hangsúlyozza, hogy az a jegyzék, amelyet az angol kormány a hadi dugárukról összeállított, élesen sérti a nemzetközi jog elveit. Súlyosan sérelmes a semleges államok érdekeire és teljesen lehetetlenné teszi a nemzetközi kereskedelem fenntartását. Egyébként is az Anglia részéről egyoldaluan összeállított jegyzék élesen ellentétben áll Londonnak az 1909. évi február hó 26-án ebben az kérdésben ünnepélyesen leszógezett álláspontjával és elhangzott nyilatkozatával. Az a tény, hogy Anglia dugárukat minősítette jegyzékében az olyan cikkek is, mint amilyenek a gyapot, a papír, az élelmiszerek, a kötött-szövött árúk, továbbá a kenyér, a buza, a vaj, a zsír és a cukor, Anglia tulajdonképpen csempészárának minősített minden tömegfogyasztási cikket. Ez az álláspont és ez a jegyzék — folytatja a Szovjetunió válasza — természetesen a legnagyobb zavart kelti és lehetetlenné teszi a polgári lakosság részére elengedhetetlenül szükséges élelmiszerek szállítását. Veszélyeztetné a békés lakosság egészségét és életét is és kiszámíthatatlan következményű elégtelenséget keltene a hatalmas népi tömegekben.

(MOSZKVA.) (Tass.) A szovjet jegyzék hangsúlyozta, hogy a brit bejelentéseket nem veszi tudomásul és abban az esetben, ha valamelyik orosz hajót átvizsgálás céljából angol kikötőbe kísérik, ezt nem csak barátságosan lépésnek minősíti, hanem az ért károk miatt felelőssé is fogja tenni Nagybritannia kormányát. A szovjet kereskedelmi hajók ugyanis valamennyien az orosz állam tulajdonai, mint ahogy az ő tulajdonai a szállítmányok is mindaddig, amig azokat rendeltetési helyükön ki nem rakják.

(LONDON.) (Rador.) A Szovjetuniónak a hadi dugárujegyzékre adott válaszával kapcsolatban a Press Association annak a véleményének ad kifejezést, hogy a Szovjet álláspont tulajdonképpen a legfőbb bíraskodás jogát igényeli a nemzetközi jogban. A Szovjet magatartása egyenesen fantasztikus, amikor azt igényeli, hogy bármely hadviselő félnek joga van bármiféle árut szállítani. Ha úgy tetszik neki, még aranyérmét is. Az angol sajtó felfogása szerint nincsen semmiféle olyan nemzetközi jog, vagy szabályozás, amely csak a fegyvereket és a lőszeret minősíteni hadi dugárukat. Egyébként is a Szovjet álláspontja és érvelése már csak azért sem helytálló, mert az 1909. évi londoni nyilatkozatot soha sehol nem léptették életbe. Tud-

Chamberlain Németországot teszi felelőssé a háboruért

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök tegnap az alsóházban összefoglaló jelentést adott a jelenlegi helyzetről. Előljáróban bejelentette, hogy nyugaton nagyobb szabású katonai hadműveletekre még mindig nem került sor, majd ismertette a légi és a tengeri harcokat, amelyek Anglia javára billentik a mérleget. Hangsúlyozta, hogy a Repulse és az Ark Royalról elterjesztett német hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a két nagy csatahajó most is sértetlenül a brit flotta tulajdona és szolgálatait kifogástalanul látja el. Ezután rátért az ankarai egyezmény fontosságára és hangsúlyozta, hogy ez a megállapodás defenzív jellegű, amely nem irányul harmadik hatalom és így Itália ellen sem. Végül kitért Ribbentrop danzigi beszédére, amelyről megállapította, hogy az minden tárgyi bizonyíték nélkül és alaptalanul vádolta Nagybritanniát a háboru felidézésével.

— Anglia és a világ közvéleménye

millik azt egyetlen állam sem tette magáévá, illetve nem ratifikálta.

(LONDON.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint londoni diplomáciai körökben még nem foglaltak hivatalosan állást a Szovjetnek azzal a magatartásával szemben, amelyet a francia-angol hadi dugáru ellenőrzési tervvel szemben tanusít. Ennek ellenére hangsúlyozták, hogy az a jegyzék, amelyet Franciaország és Anglia szeptember hónapban a semleges államokkal közölt a hadi dugáru névjegyzékével kapcsolatban és az ellenőrzés módokról, alapelveiben hasonló ahhoz, amelyet a szövetséges nyugati hatalmak az 1914. évben a világháboru idején az összes többi hatalmakkal, köztük Oroszországgal is közöltek.

KÉRDÉS ÉS FELELET AZ AN-GOL-ORSZ GAZDASÁGI EGYEZMÉNY ÜGYÉBEN

(LONDON.) (Rador.) A lordok házában Tankerville lord megkérdezte: vajjon az angol kormány nem tartja-e veszélyesnek annak bejelentését, hogy Anglia és Oroszország között gazdasági tárgyalások folynak? És hogy vajjon a szovjet részére történő kaucuk és egyéb szállítmányok nem szolgálják-e közvetve Németország érdekeit is? A kérdésre lord Halifax külügyminiszter válaszul kijelentette, hogy a kormány ismeri az erre vonatkozó kedvezőtlen véleményeket, amelyek különösen az északi államok körében hangzottak el. De az Anglia és a Szovjetunió közötti kereskedelmi kapcsolatok semmilyen sem romthatják meg Angliának a Balti-államokkal fennálló viszonyát. A Szovjetunióval való kereskedelmi áruforgalmat egyébként nem csak a hadviselő, hanem a semleges államok is változatlanul fenntartották, köztük a Skandináv-államok is. Egyébként lord Halifax a leghatározottabban leszógezte, hogy Anglia részéről Oroszországnak számára történő áruszállítások mennyisége és jellege nem haladja meg a rendes fogyasztás mértékét.

— mondotta — már régen tisztában van azzal, hogy a háborut a német birodalom jelenlegi vezetőinek féktelen uralomvágya idézte fel, miért is a felelősség kizárólag Hitler kancellárt és a köréje tömörülteket terheli. Állíthatom, hogy soha, egyetlen kormány sem igyekezett annyira megóvni a békét, mint most az angol. Október 12-i beszédemre tehát azt a választ kaptam, amelyet már akkor sejtettem: Németország tovább folytatja a háborut. A keztyűt nem mi dobtuk oda a Harmadik Birodalomnak, hanem Németország nekünk. Ezt tudomásul vesszük — fejezte be beszédét Chamberlain miniszterelnök.

LONDONBA ÉRKEZNEK A DOMINIUMOK MEGBIZOTTAI

(LONDON.) (Rador.) Kanada, Ausztrália és Új-Zéland kormányainak megbizottait rövidesen Angliába várják. A három dominium megbizottaival az angol kormány a háboru folytatásának kérdéséért fogja letárgyalni. Dél-afrika képviselője már meg is érke-

zett Londonba. A kormány kiküldöttek kíséretében katonai, gazdasági szakértők és tanácsadók is lesznek, akik a dominiunok miniszterének visszatérése után is Angliában maradnak.

ANGOL FELELET RIBBENTOP VÁDJÁRA

(LONDON.) (Rador.) Az angol lapok rendkívül heves hangon válaszolnak Ribbentrop német külügyminiszter dan zigi beszédében foglalt vádjára, amely szerint Angliát terheli a háborús felelősség. A Times azt írja, hogy Ribbentrop célkitűzése: Anglia ellen hangulatot teremteni, sikertelen maradt. Mióta Ribbentrop a német külügyminiszter, kudarc után kudarcot vallott és tevékenységével Németországot az eddig ismert legsúlyosabb helyzetbe sodorta. Ribbentrop ugyanis éveken keresztül hirdette, hogy Angliát semmiféle ok vagy esemény nem készítheti arra, hogy háborúba keveredjék. És íme, most éppen ez a Ribbentrop meri állítani azt, hogy Anglia évek óta és rendszeresen készítette elő a háborút Németország ellen. A Daily Telegraph a háború felelősségének kérdését boncolgatva, felveti a kérdést: „Vajjon ki foglalta el Csehszlovákiát és ki intézett támadást Lengyelország ellen?”

TÖRÖK KATONAI INTÉZKEDÉSEK

(ISZTAMBUL.) (Rador.) Hivatalos rendelet értelmében az összes férfiaknak, akik az 1900. és 1918. év között születtek, szerdán katonai felülvizsgálatra kellett megjelenniük. Felülvizsgálatra kerültek mindazok, akik eddig még nem teljesítettek tényleges katonai szolgálatot.

SZÉLESKÖRŰ NÉMET-OROSZ GAZDASÁGI EGYEZMÉNY

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelentése szerint csütörtökön megérkezett Berlinbe az orosz bizottság, amelynek vezetője Tevossian népbiztos és akit Savcsenko tüzérségi tábornok is elkísért. A Moszkvában folyamatban levő német-orosz gazdasági tárgyalások során megegyezésre jutottak. Ennek értelmében Oroszország nagy mennyiségű gabonát, nehéz olajat és olajterméket, fát, gyapotot, nyersanyagban foszfátot, lent, platínát, mangánércet és egyéb ásványi terméket szállít Németországnak. Ezért cserébe a német birodalom hosszulejárati szállítási határidővel kész ipari termékeket ad, elsősorban különböző gépeket és a nagyipar részére szükséges termelő gépeket. Németország az áruszállításon kívül megismerteti a Szovjet illetékes köreivel a mesterséges benzint és a kaucsuk előállításának módszereit is. A Berlinbe érkezett orosz bizottság utasítást kapott kormányától, hogy az erre vonatkozó tárgyalásokat is folytassa le és kösse meg a megállapodást. Az orosz bizottság megtekinti a németországi nagyipari üzemeket, tanulmányozni fogja Németország gazdasági szervezetét és a különböző ipari, hadfelszerelési üzemeket is.

A KANADAI NÉP MAGATARTÁSA

(OTTAVA.) (Rador.) A most megtartott választásokon a kanadai Quebec állam-kormány, amely Duplessis elnöklelte alatt működött és a legelősebben ellenzte a jelenlegi háborúban a nyugati hatalmak megsegítését, megsemmisítő vereséget szenvedett. A vereséggel kapcsolatosan Mackenzie King kanadai miniszterelnök kijelentette, hogy ez a választási eredmény a legékebb bizonyossága a kanadai nép magatartásának és irányelvének. Ezek után a kanadai szolidaritásnak és közvéleménynek abban kell megnyilvánulnia, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel segítik elsősorban Angliát és a nyugati hatalmakat, háborús céljaiknak elérésében.

A NÉMET FŐHADISZÁLLÁS JELENTÉSE

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás a következő hivatalos jelentést adta ki: Az ellenség megkísérelte, hogy visszafoglalja tőlünk Volklingentől 12 kilométerre nyugatra azt a magaslatot, melyet csapataink tegnap foglaltak el. A támadás végrehajtásával megbízott zászlóalj tüzérségünk még francia te-

riületen szétszórta. Semmi egyéb említésreméltó esemény nem történt.

ROOSEVELT ELMARADT BEZÉDE

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt elnök kijelentette, hogy nem tartja meg azt a nagyszabású beszédét, amelyet Virginia államban: Lexingtonban november 11-én, az 1918 évben befejezést nyert világháború fegyverszünete megkötésének napja évfordulóján tervezett elmondani. Roosevelt beszédének elmaradását „sokoldalú hivatalos kötelezettségeivel” indokolta.

NÉMET FIGYELMEZTETÉS DANIÁNAK

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint a koppenhágai német követség vezetője felkérte a dán külügyminisztériumot, hívja fel a dán állampolgárok figyelmét arra a veszélyre, amit részükre angol vagy francia hajón való utazásuk jelent. A német követ közölte a dán külügyminisztériummal azt is, hogy az angol és francia kísérő hajókat a mai naptól kezdve kímélet nélkül megtámadják és a támadást nemcsak a kísérő hadihajók ellen hajtják végre, hanem az összes kísérő hajók ellen, füg-

Ki felelős a háborúért?

(LONDON.) (Rador.) Ribbentrop német külügyminiszter vádjával szemben, amelyek szerint Anglia már évek óta arra törekedett, hogy provokálja a háborút és visszautasította Hitler vezér és kancellár békére törekvő javaslatát, hivatalos helyen megállapítják, a következőket: 1. Anglia annak idején hozzájárult ahhoz, hogy Hitler visszaállítsa Németországban a kötelező katonai szolgálatot, hogy megszervezze a német légi haderőt, hogy újlag katonai állomáshelyeket létesíthessen a Rajna környékén. Anglia hozzájárult ahhoz is, hogy Hitler a német birodalomhoz csatolja Ausztriát és a szudétánémet vidékeket. Ezekkel a tényekkel szemben legalább is könnyelműség azt állítani, hogy Anglia évek óta rendszeresen készült a Németország elleni háborúra.

2. Anglia a maga részéről állandóan engedményeket tett, hogy megvalósíthassa Németországgal a békés megegyezést. Eppen ezért a jelenlegi angol kormányának állandóan komoly bírálatban volt része nemcsak az Észak-amerikai Egyesült Államok, hanem más semleges országok részéről is. Főleg azért, hogy nem állította meg kellő időben Hitlernek és a német kormányoknak állandó terjeszkedési törekvéseit.

3. Anglia a maga részéről március

Megválasztották Szlovákia államfőjét

(POZSONY.) (Rador.) Dr. Tiso József, a szlovák kormány jelenlegi elnökét csütörtökön a parlament egyhangúlag köztársaság elnökévé választotta meg. Ezzel a ténnyel — jelenti a DNB — Szlovákia államfője lett és megtörtént belső újjáépítésének jelentős fejezete is. Az elnökválasztással kapcsolatosan az összes városi és falusi házakat felfogózták. Az iskolák és a közhivatalok szünetet tartottak. A megválasztás után Tiso letette az alkotmányra az esküt a parlament üléstermében. Az új elnököt melegen üdvöztették és lelkes ünnepségekben részesítették. Megválasztása és az eskütétel után Szlovákia új köztársasági elnöke elvonult a parlament elé kivezényelt diszszázad előtt, egyidejűleg 21 ágyulövés jelezte az ünnepélyes aktust, a katonazenekar pedig a nemzeti himnuszt játszotta. Tiso elnök a köztársasági elnöki palotába ment, ahol elfoglalta hivatalát. Utközben meleg ünnepségekben részesítették, a lakosság lelkesen éljenezte.

(POZSONY.) (Rador.) Dr. Tiso József, Szlovákia új köztársasági elnöke megválasztása alkalmából széleskörű közkegyelmet adott a politikai elítélteknek.

BESZÁMOLT KALLIO

ELNÖKNEK A FINN DELEGÁCIÓ

(HELSINKI.) (Reuter.) A finn delegáció vezetői Paasikivi és Tanner

getlenül azok nemzetiségére. Azok a semleges államokhoz tartozó személyszállító és kereskedelmi hajók, amelyek éjjel világítás nélkül folytatják útjukat, kiteszik magukat annak a veszélynek, hogy ellenséges hajónak tekintve őket, egyszerűen elsüllyeszthetik.

A FALKLAND SZIGETEK

(BUENOS AIRES.) (United Press.) Az argentin közvélemény egyre nagyobb figyelmet szentel a Falkland szigetek kérdésének. A sajtó egyöntetűen követeli, hogy a 100 évvel ezelőtt elvett szigeteket Anglia azonnal szolgáltatassa vissza Argentínának, azok eredeti tulajdonosának. Az argentin követelésekkel foglalkozik a brazil sajtó is. A Rio de Janeiroban megjelenő Gazeta del Noticias hangsúlyozza, hogy egész Latinamerika lesi, vajjon Argentína visszakapja-e jogos tulajdonát?

ANGLIA IS TOVÁBB SZÁLLIT

(LONDON.) (Reuter.) Anglia és Belgium, valamint Norvégia, Finn- és Svédország között tárgyalások vannak folyamatban, amelyek szerint Nagybritánia a háború ellenére is tovább fog szállítani az említett államoknak.

31-én adta meg Lengyelországnak a szavatossági biztosítékot területe és függetlensége sérthetlensége tekintetében, azután, hogy március 26-án Varsó visszautasította Hitler kivánságainak teljesítését.

4. Chamberlain angol miniszterelnök az elmúlt évben Hitlernek azzal a határozott ígérettel tért vissza Münchenből, hogy az összes olyan kérdések, amelyek Anglia és Németország között felmerülhetnek, tárgyalások útján fognak megoldani. Chamberlain ebben az ígéretben bizva, jelenthette ki akkor: Ez az ígéret és megállapodás békét jelent a jövő nemzedék számára. Ezzel szemben hat hónap múlva az ígéret és megállapodás után Hitler egyszerűen elfoglalta Csehszlovákiát.

5. Sem Anglia, sem pedig Franciaország nem adott kedvező választ az augusztus 31-i első olasz közvetítő javaslatra. A szeptember 2-i második javaslatra pedig azt válaszolta, hogy a békés tárgyalások megkezdésének alapfeltétele, hogy Németország kiürítse az eddig elfoglalt lengyelországi területeket.

6. Ilyen előzmények után nem vitatható többé, hogy maga Németország tette lehetetlenné a háború elkerülését, amikor szeptember elsején megtámadta Lengyelországot.

Moszkvából visszajöve azonnal kihallgatáson jelentek meg Kallio elnökkel, akivel ismertették a szovjet kormány legújabb javaslatát. Ezek a nyilvánosság előtt egyelőre még ismeretlenek. Nem ismertette azokat Erkkö külügyminiszter sem, aki különben tegnap este nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Erkkö kijelentette, hogy *szó sem lehet arról, hogy Finnország életérdekeinek rovására megvárjaljon, mert azokat minden körülmények között meg kell védenie.*

A finn-orosz helyzetre vonatkozólag a jól értesült amszterdami „Telegraaf” különben azt jelenti, hogy *Finnország tovább folytatja hadikészülődéseit. A kis állam minden lakója mozgósítva van és 25 hadtest áll a határokon, hogy megkísérelje támadás esetén az ellenállást.*

Ugyanez a lap azt is állítja, hogy Moszkva nem fogadta el a legutóbbi finn javaslatokat tárgyalási alapul.

ELETBELÉPETT A POLGÁRI KÖZIGAZGATÁS A NÉMET KÉZEN LEVŐ LENGYEL TERÜLETEKEN

(BERLIN.) (DNB.) A Führer rendelete a német kézen levő lengyel területeken a mai naptól kezdődőleg a katonai közigazgatást a polgári váltotta fel. A felváltás a varsói Potocky kastélyban ünnepélyes keretek között történt meg.

UJABB NÉMET CÁFOLAT

(BERLIN.) (DNB.) A londoni rövidhullámu leadóállomás tegnap közölte, hogy Orsenigo berlini pápai nuncius tiltakozást jelentett be amiatt, hogy a német kormány Rust birodalmi miniszter a lengyelországi katolikus egyház felosztására utasította. Ugyanez a leadó közölte azt is, hogy Wienben élelmiszerhiány miatt az asszonyok nagy uccai tüntetést rendeztek, továbbá, hogy Prágában a könyvkereskedők tüntetőleg bevették a kirakatokból Hitler „Mein Kampf” című művét. Ezzel szemben a cáfolat kijelenti, hogy Orsenigonak nem lehetett oka arra, hogy említett panaszát bejelentse, mert Lengyelországban semmilyen vallásellenes intézkedést nem tettek. A volt Ausztria területén az élelmiszer kifogástalan és Prágában a „Mein Kampf” című könyvet valóságos szétkapkodták, úgy, hogy az újabb kiadásig a kirakatokban nem is lesz látható.

SPAAK MEGNYUGTATÓ KIJELENTÉSE

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Az egyik szenátor Spaak külügyminisztertől felvilágosítást kért arra vonatkozólag, hogy vajjon sikerülni fog-e Belgium semlegességét megővni. A külügyminiszter kijelentette, hogy semmi ok sincsen az aggodalomra, mert a hadviselő felek részéről sehol sem törtétek csapattörszevonások a belga határokon.

AZ AMERIKAI SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY

(WASHINGTON.) (United Press.) A szenátus elfogadta azt a javaslatot, amely szerint az USA elkobozza mindazokat az idegen tengeri kereskedelmi gőzösöket, amelyek megtevesztésből amerikai lobogó alatt közlekednek a tengereken.

JUGOSZLÁVIA BÉKÉRE TÖREKSZIK

(BELGRÁD.) (Rador.) Az Avala távirati ügynökség jelentése szerint a jugoszláv radikális szövetség Zomborban gyűlést tartott, amelyen a nemzetnevelési miniszter nagyszabású beszédet mondott. Többek között kijelentette, hogy Jugoszlávia semlegessége nem a gyengeség jele, hanem ellenkezőleg az összes államokkal való békét együttérzésre való törekvés. Azonban, ha annak szükségessége merülne fel, úgy Jugoszlávia minden erejével meg tudja és meg fogja védeni szabadságát és területi épségét.

HOGY LÁTJA A VATIKÁN LAPJA A HELYZETET?

(RÓMA.) (Rador.) Az Osservatore Romano Ribbentrop német külügyminiszter beszédét olyannak minősíti, mint amely hivatalosan leszögezte, hogy lehetetlen minden további békés tárgyalás megkísérlése. A német külügyminiszter azzal vádolta és gyanúsította meg Angliát, hogy a nemzeti szocializmus megsemmisítésére törekszik. A német külügyminiszter beszédében nyíltan kifejezésre juttatta azt is, hogy Németországnak legalább is jelenleg nincs szándékában a független Lengyelország visszaállítását.

NÉMET „ZSEBCSATAHAJÓK” AZ ATLANTI ÓCEÁNON

(PÁRIS.) (Rador.) Jólétesült körökben megerősítik az a biztosnak látszó hírt, hogy két német „zsebcsatahajó”: a Scheer admirálisról elnevezett és a Deutschland nevű az Atlanti Óceánon tevékenykedik. Az összes francia és angol hajók figyelmét felhívták a két német „zsebcsatahajóra”. Tengerészeti körökben zsebcsatahajóknak nevezik el azokat a könnyű, mindössze 10 ezer tonnás csatahajókat, amelyeket azonban rendkívül erős és nagykaliberű ágyukkal szereltek fel. Hajtógépeik is sokezer lóerőjűek, úgy, hogy rendkívül gyorsaságot képesek kifejteni. A normális csatahajók tudvaleg leg 25-40 ezer tonnásak. Ezzel szemben a mozgási lehetőségük is jóval korlátozottabb, mint a zsebcsatahajóké.

AMERIKA DEMARSA
MOSZKVAHOZ

(NEWYORK.) (Rador.) Az amerikai külügyminisztérium demarsot intézett a Szovjet kormányához, amelyet felszólított, hogy szüntesse meg a zárlatot a City of Flint amerikai hajó ellen és adja vissza a hajót amerikai parancsnokának és legénységének.

MA TESZIK KÖZZÉ A PÁPAI
ENCIKLIKÁT

(VATIKÁNVÁROS.) (Osservatore Romano.) A pápai külügyi államtitkárság ma, pénteken délután 12 órakor közölte a nyilvánossággal XII. Pius pápa első enciklikáját.

BOLGÁR-OLASZ GAZDASÁGI
TÁRGYALÁSOK

(SZÓFIA.) (Rador.) Az olasz gazdasági bizottság Belgrádból Szófiába érkezett, és megkezdte tárgyalásait, hogy összhangba hozza a bolgár-olasz kereskedelmi egyezményt a nemzetközi események következtében kialakult új helyzettel.

A NÉMETEK FELKÉSZÜLNEK

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Havas jelentése szerint az Északi-tenger német partvidéken Emdendől az Ems folyó, valamint az Elba folyó torkolata környékéről Bremenen keresztül szakadatlanul tart a német csapatok, tüzéség és repülőgépek, valamint a hadianyag szállítása a hátsó országrészek felé. A németek itt átcsoportosítják haderőiket, ami összefüggésben látszik tenni a nyugati hadszíntéren megindítandó nagyszabású offenzívával.

HOGY A KÖZVETLEN
HIRADÁS LEHETETLENNÉ
VÁLJÉK

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Németország és Hollandia között csütörtök déli 12 óra 31 perc óta megszakadt a telefonösszeköttetés.

(BERN.) (Rador.) Csütörtökön déli 1 óra óta Németországgal megszakadt a telefonösszeköttetés, illetve kapcsolást csak a legtüzesebb vizsgálat után lehet kapni.

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Ujabb jelentés szerint a telefonösszeköttetést azért szakították meg, hogy a nyugati államokkal való közvetlen híradás lehetetlenné váljék. A táviróforgalom azonban zavartalan.

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Németország azért szünetelteti átmeneti jelleggel a semleges államokkal a telefonösszeköttetést, hogy ily módon megakadályozza a magyaránnyu csapatszállításokról szóló értesítéseknek külföldre való juttatását. A haderőátcsoportosítások a nyugati hadszíntéren közelebbről megindítandó nagyszabású offenzívával vannak összefüggésben.

NÉMET REPÜLŐK KÉNY-
SZERLESZÁLLÁSA

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) Német repülőgép csütörtökön délelőtt kényszerleszállást végzett dán területen, mert elfogyott a benzinje. A gép a kényszerleszállás következtében kissé megrongálódott, a pilótája azonban sértetlen maradt. Másik német vadászrepülőgép csütörtökön délután kényszerleszállást végzett Schleswig mellett a dán határ közelében. A gép összetört, pilótáját, aki könnyebben megsebesült, internálták.

VISSZAADJÁK AZ ELKOBZOTT
CITY OF FLINT HAJÓT

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass orosz távirati iroda a következőket jelenti: Murmanskban megfelelő intézkedéseket tettek, hogy a City of Flint amerikai hajóról leváltsák a német matrózokat. A személyzet lecserélése azért vált szükségessé, mert megállapítást nyert, hogy az amerikai hajó nem csempezt akart megkísérelni, hanem gépeinek kijavítása miatt volt kénytelen kikötni. A hajó mindaddig a kikötőben marad, amíg összes gépeit felül nem vizsgálják, illetve ki nem javítják.

A Tass beszámoló arról is, hogy a City of Flint eredeti tisztjei és legénysége jelenleg ennek a hajónak a fedélzetén tartózkodnak, a hajó pedig a murmanski kikötőben állomásozik.

ANGLIA GYAPOTOT
VÁSÁROL EGYIPTOMBAN

(KAIRÓ.) (Rador.) Az angol kormány nagymennyiségű gyapotot vásárolt Egyiptomban. Ezt a gyapotmennyiséget eddig Egyiptom Németországnak, Lengyelországnak, Csehszlovákiának és Ausztriának szállította.

Villámattáadás készül

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint francia katonai körökben az a vélemény, hogy a német hadvezetés most már megfelelő számú csapatokkal, ágyúkkal és repülőgéppel rendelkezik ahhoz, hogy az egész fronton nagyszabású offenzívát indítson, amelyre hetek óta készül. A nagyszabású támadás megindítását minden pillanatban várják. Erre vall az a körülmény, hogy a német csapatok nagy erőfeszítést tesznek, hogy a Warndt erdőtől délre lévő fontos magaslatokat a francia csapatoktól birtokukba vegyék, mert ezekről uralni lehet a francia határ első terepszakaszait. A németek hétfőn háromszor is támadást intéztek ezeknek a magaslatoknak az

MAGYAR-OROSZ GAZDA-
SÁGI TÁRGYALÁSOK

(BUDAPEST.) (Rador.) November első napjaiban magyar gazdasági bizottság utazik Moszkvába az orosz-magyar gazdasági és kereskedelmi tárgyalások lefolytatására.

elfoglalására, de sikertelenül. Francia katonai körökben az a vélemény, hogy a megindítandó nagyszabású offenzívát nem fogja olyan hosszú tüzéségi előkészítés bevezetni, mint amilyen a világháborúban volt szokásos. Francia katonai körök úgy képzelik el a támadás végrehajtását, hogy rövid ideig tartó összpontosított ágyútűz után villámattáadás és roham következik tankokkal, páncélos kocsikkal, repülőgépekkel és leghátul a gyalogsággal. Egyidejűleg erős zárótűz zúdítanak a hátsó vonalak ellen is, hogy ily módon megakadályozzák a csapatoknak az új védelmi vonalba való visszavonulását és az ütközővonal, valamint az élelmezési oszlopok visszavonulását.

Meghalt Áron püspök édesanyja

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Erdély kath. társadalmának nagy gyásza van: Csikszentdomokoson október 26-án délelőtt meghalt Márton Ágostonné, született Kurkó Juliánna, Márton Áron, Erdélyi kath. püspökének édesanyja, akit a püspökszentelés óta Kolozsváron is széles körben ismertek. A halálesetről csütörtökön érkezett távirati jelentés Kolozsvárra és Márton Áron püspök azonnal elutazott szülőfalujába, hogy résztvegyen 65 éves édesanyja temetésén. A gyászeset alkalmából Erdélyi kath. püspökét tömegesen keresik fel részvénytáviratokkal a különböző kath. intézmények, hatóságok

vezetői. A kolozsvári kisebbségi újságírók részvétáviratot intéztek Márton Áron püspökhöz és hatalmas zöld fenyőgalyakból font koszorút helyeztek az elhunyt ravatalára. Pénteken reggel fél nyolc órakor Kolozsváron a Szent Mihály templomban gyászistentisztelet tartották a főpásztor elhunyt édesanyjának lelkiüdvéért. Az egész erdélyi magyarság teljes együttérzésével és részvétével osztozik Márton Áron püspök mély gyászában és léleklében ott áll a felejthetetlen édesanya, az elhunyt drága székelyasszony ravatalánál. Az elhunytat ma délután helyezik örök nyugalomra Csikszentdomokoson.

Dr. Bartha Ignác képviselő
közbenjárt az állampolgársági pótlószéirás
hatályosabb rendezése érdekében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy a kormány törvényrendelettel meghosszabbította az állampolgársági pótlószéirás határidejét és ezzel lehetőséget nyújtott azoknak, akik valamilyen okból eddig nem jelentkezhetek az illetékes hatóságoknál honossági ügyük rendezésére, hogy a mulasztást pótolhassák.

A kolozsvári állampolgársági ügyosztályhoz augusztus elseje óta, amikor az összeírás megkezdődött, több, mint 1500 kérvényt nyújtottak be az állampolgársági helyzet rendezésére. Ezeknek a kérvényeknek sorsa csak később dől el. Addig is a város ideiglenes bizonylatot állít ki a feleknek arról, hogy a jelentkezéseknek eleget tettek és az állampolgársági ügyük rendezés alatt van.

Ezt a bizonyítványt sok esetben nem

lehet úgy érvényesíteni, mint rendes állampolgársági bizonylatot és éppen ennek érdekében dr. Bartha Ignác képviselő legutóbbi bukaresti útja alkalmával Jamandi igazságügyi miniszternél közbenjárt. Kérte a minisztert, hogy adjon ki rendelkezést, hogy az eddigi kérvényezők iratait az illetékes közigazgatási hatóságok haladéktalanul terjesszék fel a minisztériumba jóváhagyásra, hogy ügyük végleges rendezést nyerjen.

A továbbiakra nézve pedig arra kérte a minisztert a képviselő, hogy az állampolgársági bejegyzésért folyamodókat ezután havonként terjesszék fel jóváhagyásra a közigazgatási hatóságok a minisztériumba, hogy ezáltal az érdekeltek állampolgársági ügye hamarosan rendeződjék. A miniszter meg is ígérte, hogy ebben az értelemben rövidesen rendelkezést ad ki.

Esunya halál, eljöttél a kaszával,

de hiába jöttél,
mert Horia van
a házamban!

GRIPPA,
KÖSZVÉNY,
CSUZ ellen
használjanak
csak

„HORIA“
BEDÖRZSÖLÉST.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Rövid távirati hírek

(HELSINKI.) (Rador.) A finn küldöttség csütörtökön reggel Moszkvából jövet visszaérkezett Helsinkibe. A finn tárgyaló bizottság tagjai tartózkodnak minden sajtónyilatkozattól.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia hadvezetés csütörtökön reggel a következő hivatalos jelentést adta ki: „A nyugati hadszíntéren az elmúlt éjszaka nyugodtan telt el.“

(MOSZKVA.) (Rador.) Kalinin, a Szovjet Unió elnöke szerdán kihallgatáson fogadta dr. Kristóffy Józsefet, Magyarország oroszországi meghatalmazott miniszterét, aki bemutatta megbízólevelét.

(TALLIN.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint legkésőbb november elsejéig az összes külföldi állampolgárok el kell hagyniuk Tallin, Thearinmas, Lauaneman és Kusa területét. Csak azok a külföldiek tartózkodhatnak tovább a felsorolt területeken, akiknek a rendőrhatalóságok részéről különleges engedélyük van.

(PÁRIS.) (Rador.) Ma, pénteken délelőtt 10 órakor az Elysée palotában minisztertanácsot tartottak, amelyről lapunk zárlatig nem adtak ki hivatalos jelentést.

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A belga távirati ügynökség jelenti Berlinből. Jólétesült német körökben azt állítják, hogy a német tengeralattjárók és repülőgépek a háború kitörése óta félmillió tonna sulyu ellenséges hajókat süllyesztettek el.

— Belga és német tudósok kapják az idén az orvosi Nobel-díjat. Stockholmól jelenti a Rador: Az Aftenbladet című lap értesítése szerint az orvosi Nobel-díjat az idén két világhírű orvostudós között fogják megosztani, akik közül az egyik a müncheni orvoskutató intézet professzora, a másik pedig egy világhírű belga fizikus.

— Theunis volt belga miniszterelnök amerikai megbízatása. Washingtonból jelenti a Rador: Theunis volt belga miniszterelnök átnyújtotta Roosevelt köztársasági elnöknek Lipót belga király ajánló levelét, amelyben közli, hogy Theunis az amerikai kormány mellett közgazdasági tevékenységre kapott megbízást.

— Egyelőre bezárult az oroszországi mezőgazdasági kiállítás. Moszkvából jelenti a Rador: A Tass jelentése szerint az oroszországi mezőgazdasági kiállítást október 25-én fényes ünnepség keretében zárták be. A kiállítás 86 napig volt nyitva és ez alatt az idő alatt több, mint 3 millió látogató szemlélte meg. A nagyszabású kiállítást az 1940. évben újlag megnyitják.

— Számos közéleti és társadalmi előkelőség iratkozott be a NUF kötelekébe. Bukarestből jelenti a Rador: Giurescu, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának szervező minisztere közölte, hogy a Román Kultúregyesület számos tagja beiratkozott a NUF kötelekébe. A beiratkozottak között van A. C. Cuza, Gh. Cuza, D. R. Ioanescu, Tiliuca Ioanid, dr. Haralambie, Gh. Urziceanu és több más közéleti előkelőség és képviselő.

— Társas gépkocsi és villamos összeütközése. Bucurestiből jelenti a Rador: A Slaiul Unirii és a Caucazasi-ucca sarkán sulyos szerencsétlenség történt tegnap. A fővárosi villamosművek egyik társas gépkocsija, amely szorongásig tele volt utasokkal, összeütközött a 7. számú vonalon közlekedő egyik villamoskocsival. Az autóbussz három polgári utasa és a kocsin levő 3 rendőr sulyosan megsebesült. Beszélítették őket a kórházba. A hatóságok a szerencsétlenség ügyében bevezették a vizsgálatot.

— Kémkedés miatt halálra ítélték elzászi autonomisták két vezetőjét. Párisból jelenti a Rador: A 20-ik katonai körlet állandó katonai törvényszéke Nancy székhellyel tegnap hozta meg az első halálos ítéletet. A halálra ítélt neve Charles Roos, aki éveken át autonomista tevékenységet fejtett ki Elzászban és fontos katonai titkokat árult el külföldi kémeknek. Halálra ítélték Roos Lobstein nevű bűntársát is, míg a többi vádlottak: Márk, Hanauer és Hauptmann 5—5 évi kényszermunkát kaptak.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(43.)

Viszont a munkavezető szemmel látható antipátiája megszerzte neki a munkások szeretetét. Bámulatoros egyetértéssel fogtak össze mellette. Különösen eleinte vigyáztak minden munkájára, hogy Happerson ne találjon benne kifogásolni valót. Tanították, figyelmeztették, valósággal testükkel védelmezték.

Az összetűzés mégis elkerülhetetlen maradt.

Volt a munkások között egy öreg John Hower nevű ember, aki már harminc év óta dolgozott a gyárban. Munkaképessége természetesen csökkent, de tapasztalatainak, értelmességének még mindig igen jó hasznát vették. Ha bármilyen elégtelenség adódott elő a munkások között, Hower apó csillapított, békített, türelmemre intett, viszont a főnököknél is többször közbenjárt, ha emberséges meggyőződése szerint, egyik-másik munkásnak elégtételt kellett szolgáltatni, vagy egyéb igazságos ügye volt. Hower apó véleményét mindig meghallgatták és ép oly tiszteletben állott a munkások között, mint a vezetőknél. Csak Hopperson, aki nemrégén került a gyárhoz, igyekezett vele is éreztetni hatalmát.

Napról-napra nőtt az elégtelenség a munkások között Happerson miatt. Hower apó felekezte egyszer magát az igazgatót és szokott szerény, de határozott hangján ecsetelte a helyzetet. Valamennyi társa nevében kérte, hogy távolítsák el körükből a lelketlen, gorbomba embert, mert nem lehet tudni, hogy milyen bonyodalomra vezethet még az egyre kelemetlenebbül kiélesedő helyzet. Fő panasza a munkásoknak az, hogy nemcsak kisebb mulasztásokért, vagy elkésésért, de minden igaz ok nélkül, szeszélye és kedve szerint, nagy pénzbüntetéseket ró minduntalan a munkásokra. Még soha, tíz év alatt összesen annyi pénzt nem vonta le senkinek a fizetéséből, mint most egy hónap alatt.

Treewald igazgató türelmesen meghallgatta az öreg munkás előadását, még is ígérte, hogy igyekszik majd nagyobb türelmre és emberségesebb bánásmódról figyelmeztetni Happersont, de egyben azt is kijelentette, hogy szó sem lehet arról, hogy Happersont eltávolítsák, mert rendkívüli szakértelme, ügyessége nélkülözhetetlenné teszik. Miután a helyzet kölcsönös megértésre, türelemre kényszeríti a feleket, legokosabb lesz alkalmazkodni.

Bevallom őszintén, — fejezte be szavait Treewald, — hogy ha kenyértörésre kerülne a dolog, inkább száz munkást bocsátok el, mint Happersont, aki fellendítette a gyár teljesítőképességét és a lehetőleg látszó is megvalósítja emberfeletti munkaképességével.

Hower apó nem volt nagyon meglepődve a válaszal, de nem akart tovább alkalmatlanokdni.

A hangulat a munkások között semmivel sem lett nyugodtabb és Happerson kegyetlen durvasága sem változott.

Egy alkalommal Happerson szigorúan meghagyta a munkásoknak, hogy valamennyien maradjanak ott a munkahelyen, mert sürgős szállításkoról lévén szó, feltétlenül dolgozni kell éjjel is. A nappali munkadíj háromszorosát fogják fizetni, de mindenkinek helyén kell maradnia.

Hower apó ebédszünetben odament a munkavezetőhöz:

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Meglepetések a román NB csütörtöki, cszonka fordulójában

Vereséggel jött haza a Victoria Temesvárról — Az AMTE egyezte a Carpații — Donicellen a TMAC — UDR és Sportul Studențesc — Rapid megrögzés — A Gloria CFR a Juventusul késztette meghajlásra

A román nemzeti bajnokság csütörtöki, cszonka fordulójában sorozatos meglepetések voltak. A legnagyobb szenzációt a Carpații súlyos veresége keltette a feljavult AMTE-től, amely ezzel a győzelemmel lényegesen javított helyzetén. Meglepetés a Rapid pontvesztése a Sportul Studențesc csapatával szemben és a Gloria CFR győztese a Juventus felett. A Victoria ezúttal sem tudott boldogulni a Ripensia védelmével, s egygólós vereséget szenvedett, bár egy szabályos gólját a bíró nem adta meg.

MÉG NEM ERDEMELT VERESÉG

(TEMESVÁR.) Ripensia—Victoria 2:1 (1:1). 500 néző, bíró: Crutescu. A Victoria nem érdemelte meg a vereséget, mert végig egyenrangú ellenfele volt az exabjónoknak. Dobay lötte az első gólt a félidő 36. percében. A Ripensia nem sokáig bírta a vezetést, mert a Victoria egy perc múlva Moldovan révén egyenlített. A 41. percben Moldovan újabb gólt lőtt, és ezt a játékevezető les címén nem adta meg. A győztes gólt a második félidő 28. percében változatos játék után Markstener lötte.

FELTÁMADT AZ AMTE!

(ARAD.) AMTE—FC Carpații 3:0 (1:0). 1500 néző, bíró: Emil Kroner. Az aradi munkáscsapat kezdeti gyenge szereplése után végre magáraláért és simán győzött a nagy játékerőt képviselő nagybányaiak ellen. A játékevezető a második félidő 22. percében kiállította Szaniszlót, mert ellenfele után rugott. A gólok így estek: I. f. 7. Batrin, II. f. 20 p. Szaniszló (11-es), 35. p. Reinhardt.

HÁROM TIZENEGYES, „VIZI-POLO” EREDMÉNY

(BUKAREST.) Sportul Studențesc—Ra-

Ferenaváros—Haladás. Boeska—Gamma, Kassa—Ujpest, Törökves—Szolnok Nemzeti—Szeged, Elektromos—Hungária. Taxi—Kispest — ez a magyar nemzeti bajnokság vasárnapi műsora.

Haggibbor—Napoca barátságos mérkőzés lesz vasárnap délelőtt 11 órakor a Haggibbor Donáth-uti pályáján. A győztes csapat játékosai között tizenegy érmet osztanak ki. A mérkőzéssel kapcsolatban a Napoca vezetősége kéri az első csapatbeli játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor jelenjenek meg a Haggibbor pályán.

Kisorsolták a Román Kupa legközelebbi fordulójának mérkőzéseit. Bukarestből jelentik: A labdarúgószövetség tegnapi este kisorsolta a Román Kupa legközelebbi fordulójának mérkőzéseit. A sorolás a következő párosítást eredményezte: Restean: RMTE—UDR, Szatmáron: Olimpia—Gloria CFR, Csernovicban: Dragos Vodă—Ripensia, Brailában: FC Braila—AMTE, Ploestiben: Olimpia (Bukarest)—Carpații, Socec—Rapid, Csenovicban: Cauron—Victoria, Medgyesen: Sparta—Venus, Bukarestben: Viforul Dacia—Unirea Tricolor, Craiovában: FC Craiova—Sportul Studențesc, Aranygyéresen: Sodrónyipar—Makkabi, Bukarestben: Gloria—Carmen, Chisinauban: Makkabi (Chisinau)—AS Constanța, Brassóban: Mineurul—Lonea mérkőzés győztese—Astra. A legközelebbi kupafordulóban, mint a sorolásból kiderül, már a nemzeti bajnokságban szereplő csapatok is bekapcsolódnak.

pid 4:4 (2:1). 5000 néző, bíró: P. Kroner. A „vizipólo”-szerű eredmény kivívásához a rossz védelem „járultak” hozzá. A gólok így estek: I. f. 9 p. Marinescu (11-es) 1:0, 16 p. Sipos 1:1, 34 p. Popescu 3:1, 24 p. Auier (11-es) 3:2, 25 p. Constantinescu 4:2, 34 p. Vintila 4:3, 35 p. Auier 4:4. A második félidő 18. percében a játékevezető durva játék címen kiállította Dumitrescut.

EGYENLŐEREJŰ ELLEN FELEK KÜZDELME

(TEMESVÁR.) TMAC—UDR 0:0. 1500 néző, bíró: Costel Rădulescu. Az első félidőben a temesváriak támadtak többet, de eredményt a jól működő védelemmel szemben nem tudtak elérni. SSZünet után a resicaiak fölényt erőszakoltak ki, de a csatárok nem ment a góllövés.

BUKARESTBEN SZEREZTEK GYŐZELMET A GALACIAK

(BUKAREST.) Gloria CFR—Juventus 2:1 (1:0). 3000 néző, bíró: dr. Russu. A galaciak megérdemelten győztek a favorit Juventus-szal szemben. A gólok sorrendje: I. f. 39 p. Bodea, II. f. 14 p. Prasler, 26 p. Miclea. A 28. percben Justin kapus egy tizenegyet kivédett.

VESZÉLYBEN A VENUS ELSŐSÉGE

1. Venus	7	5	0	2	20	6	10
2. TMAC	7	4	2	1	12	9	10
3. Carpații	7	4	1	2	9	5	9
4. Ripensia	7	4	1	2	14	8	9
5. Rapid	7	4	1	2	19	11	9
6. Gloria CFR	7	3	1	3	10	17	7
7. AMTE	7	3	0	4	9	9	6
8. Sp. Studențesc	7	1	4	2	16	14	6
9. UDR	7	1	3	3	5	12	5
10. Unirea Tricolor	7	2	1	4	5	14	5
11. Juventus	7	1	2	4	8	15	4
12. Victoria	7	1	2	4	3	8	4

Olimpia—Crisana 4:0 (0:0). Szatmáron folyt le a két csapat Román Kupa mérkőzése, amelyet a szatmáriak fölényes játékkal nyertek meg Jovicu (2), Marin és Nestor góljaival.

CFR—Gazdasági Akadémia 2:0 (0:0). Kolozsvár alkerületi bajnoki mérkőzés, bíró: Rátz. A vasutascsapat a második félidőben jó játékkal verkedte ki a győzelmet Mihalea és Morar góljaival. Univeritate—CFR 3:3 (2:1). A két ifjúsági csapat bajnoki küzdelme döntetlenül végződött.

Magyarország—Jugoszlávia válogatott labdarúgómérkőzést november 12-én játszik le Belgrádban.

Roham a 10 ezer méteres síkfutás esücsának megdöntésére. Budapestről jelentik: A Magyar Atlétikai Szövetség ma délután atlétikai versenyt rendez, amelynek keretében esücsjavítókísérlet lesz a 10 ezer méteres síkfutásban a legjobb futók részvételével.

Már a jövő héten megkezdik Budapesten a korcsolyaidényt. Budapestről jelentik: A városligeti műjégpálya előkészületi munkálatai serényen folynak. A jégpályát a jövő héten megnyitják és természetesen az összes versenyzők edzésbe állanak. Addig is a legjobb versenyzők: Terták, a Botond-lányok és a Szekrényessy-testvérek Bécsben készülnek fel a versenyidényre.

Jársaság

A neolog zsidó hitközség szociális ügyosztályának szakmai előadásai. A kolozsvári neolog zsidó hitközség szociális ügyosztályának keretében működő átrétegződési osztály — mint megirtuk — előadásokat, illetve továbbképző tanfolyamokat rendez. Az előadások helye a neolog izraelita hitközség iskolája. Egyelőre a következő előadásokat rendezik meg: 1. Subing. Heisler B.: „Műszaki előismeretek”, november 2., 9., 16., 23., 30. este 20 órakor. 2. Ing. Léwy Gy. és dr. Ing. Fenichel F.: „Vas- és fémipari alapismeretek”, október 30., november 13., 20., 27. este 20 órakor. 3. Ing. Markócs M.: „Az autószerelés alapismeretei”, Október 30., november 6., 13., 20., 27. este 20 órakor. 4. Ing. Markó V.: „Vízvezeték, gáz és csatornaszerelés elemei”, november 1., 8., 15., 22., 29. este 8 órakor. 5. Ing. Markó V.: „Központi fűtés szerelés alapismeretei”, Október 28., november 4., 11., 18., 25. este 8.30 órakor. 6. Lusztig Andor rádiótechnikus: „A rádiótechnika alapismeretei”, Október 31., november 7., 14., 21., 28. este 9 órakor. 7. Ing. Gombos B.: „Az elektrotechnika alapismeretei”, Október 31., november 7., 14., 21., 28. este 8 órakor.

Rádió

SZOMBAT, október 28.

Bucuresti. 7. Reggeli műsor. 12. Pontos időjelzés, vízállásjelentés, hírek, sport hírek. 13.10. Predescu zenekar, közben hírek. 15. Hírek. 19. Felolvasás. 19.17. Szórakoztató zene. 20. Felolvasás. 20.45. Hírek. 21.15. Lemezek. 22.30. Hírek, majd hírek magyar nyelven. 22.50. Lemezek. — 23.45. Hírek.

Budapest I. 7.45. Torna, hanglemezek, étrend. 11. Hírek 11.20. Felolvasások. — 13.10. Enekkar. 13.40. Hírek. 14. Hanglemezek. 15.30. Hírek. 17.15. Mesék. 17.45. Hírek. 18.15. A rádió postája. 18.45. Szalonzene. 19.30. Hangfelvétel. 20.15. Hírek. 20.25. Cigányzene. 21.15. Irodalmi és zenei est. 22.25. Hanglemezek. 23. Tánclemezek. 24.20. Cigányzene. 1.05. Hírek.

Reuter jelenti:

(BERN.) A svájci jegybank tesztelési keretét eddig még ismeretlen mértékben kibővítették. Az intézkedést a háborús gazdálkodás többletkiadásai tették szükségessé.

(BUDAPEST.) A szovjet kormány Charo nöfföt nevezte ki budapesti követévé.

(OSLO.) A norvég kormány felvette azt az 50 millió márkát, amelyet a parlament a védelmi berendezések kibővítésére kiutalt.

(AMSZTERDAM.) A hollandiai kormány a jövedelmi adót ez évre 15, a jövő évre 45 százalékkal emelte.

(STOCKHOLM.) A svéd kormány bevezette a háborús nyereségi adót a külföldiek szállított áruk hozamaira.

(MOSZKVA.) A szovjet kormány szocialista követévé Karimoffot nevezte ki.

(BELGRÁD.) Jugoszlávia lakosságának száma jelenleg 15.600.000 lélek, míg a fővárosé 406.000.

(RÓMA.) Olaszországban életbe léptetik a vagyonadót és felemlék a kereseti adót.

(TEHERÁN.) A perzsa kormány lemondott. A sah a lemondást elfogadta és a kabinet megalakításával az előző kormány igazságügyminiszterét bizta meg.

(MADRID.) Franco államfő kinevezte a phalange politikai vezetéséért.

(BERLIN.) Ribbentrop külügyminiszter búcsukihallgatáson fogadta Osimát, a hazarendelt és búcsuzó japán nagykövét, akinek értékes ajándékot nyújtott át.

(LONDON.) A brit kormány elrendelte az ország területén lakó összes idegen alattvalók összeírását.

(RIO DE JANEIRO.) Dr. Vargas elnök meg ez év folyamán hivatalos látogatást tesz Argentínába, míg Uruguay elnöke Rio de Janeiroba utazik.

(WASHINGTON.) Roosevelt elnök a legutóbbi sajtóértekezleten kijelentette, hogy az USA polgársága minden körülmények között meg fogja őrizni hidegvérét, mert az Egyesült Államokra a béke létrehozása körüli munkában fontos szerep vár.

— Módosították az ipari kartellek ellenőrzéséről szóló törvényt. Bukarestből jelenti a Rador: A Monitorul Oficial tegnapi száma rendelet törvényt közöl, amelyet Bujoiu nemzetgazdasági miniszter szerkesztett meg és amely kiegészíti és sok tekintetben módosítja az ipari kartellek működéséről és ellenőrzéséről szóló törvényt.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERELJÉK ÁLL
A SZEMÜVEGÉI!

Szemüvegeket orvosi előírás
szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron.
Prima alpacca evőeszközök feltűnő
olcsó áron.

Kun Máttyás Fia R. T.-nél
(CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.)

A nyelvviszga sikertelensége miatt elbocsátott vasuti alkalmazottak felajánlják munkacerejuket az államnak

Emlékiratban kéri visszavételüket a régi munkahelyükre Argetoianu miniszterelnöktől a volt vasutasok

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Casa Muncii kötelekibe tartozó nyugdíjas vasutasok egyesületének elnöke: Crisan Ioan mozgalmat indított az elbocsátott vasutasok érdekében és felhívta mindazokat a volt vasuti alkalmazottakat, akiket a nyelvviszga sikertelensége miatt bocsátottak el állásukból, hogy jelentkezzenek a nyugdíjas egyesület Calea Regele Ferdinand 108. szám alatt levő hivatalos helyiségében, ahol minden hétköznap reggel 9 órától déli 1 óráig megadják részükre a szükséges felvilágosításokat és tájékoztatást. A nyugdíjas egyesület vezetősége elhatározta, hogy emlékiratot intéz Constantin Argetoianu miniszterelnökhöz, akit arra kér, rendezze megnyugtató módon az elbocsátott vasuti alkalmazottak évek óta függőben levő ügyét. A rendezést nemcsak méltányossági, társadalmi és emberséges okok teszik indokolttá, hanem az is, hogy számos még munkabíró, dolgozni tudó és akaró volt vasuti alkalmazott nyerne vissza kenyérkereseti lehetőségét és pótolhatná a katonai szolgálatára behívottak hiányzó munkacerejét.

Mit kérnek az elbocsátott vasutasok?

A kormányelnökhöz intézendő emlékírát már el is készült. Az emlékiratban a kolozsvári CFR műhely volt alkalmazottai, a többi városok régi vasutai és a különböző kategóriába tartozó olyan volt vasutasok is, akiket a nyelvviszga sikertelensége miatt bocsátottak el állásukból, azt kéri Argetoianu miniszterelnöktől, hogy vegye igénybe értékes munkacerejüket, szak-képzettségüket, alkalmazza tehát őket újlag a vasut szolgálatában, régi munkakörükben, amelyet addig is hűséggel és lelkiismeretességgel töltöttek be. Útalanak a volt vasuti alkalmazottak arra is, hogy számosan közülük tényleges szolgálatuk idején kisebb-nagyobb kölcsönöket vettek fel — hosszabb lejáratú visszafizetési kötelezettség mellett — a CFR munkáspénztárától, amely tartozásukat — éppen időközben történt elbocsátásuk miatt — nem tudták visszafizetni. Ez az adósság még ma is nyomasztólag nehezedik rájuk. Visszafizetni azonban, miután elbocsátásuk óta sem fizetést, sem nyugdíjat nem kaphak — nem tudják.

Az emlékiratban arra kötelezik magukat a volt vasuti alkalmazottak, hogy új alkalmaztatásuk esetén arányos havi részletekben visszafizetik a Casa Muncii CFR-nek a felvett kölcsönösségeket és ezenkívül a hadfelszerelési előokra felajánlják egyhónapi fizetésüket is.

Kötelező ígélet

A volt vasuti alkalmazottak kifejti emlékiratukban azt is: tudatában vannak annak, hogy az államnyelv ismerete elengedhetetlen kellék a közszolgálat ellátásánál és ünnepélyes ígéletet tesznek, illetve kötelezettséget vállalnak, hogy a legrövidebb időn belül elsajátítják annyira a hivatalos nyelvet, mint amilyen mértékben annak tudása a felelősségteljes szolgálat hiánytalan ellátása érdekében szükséges. Az emlékiratban a volt vasuti alkalmazottak rendíthetetlen hűségüknek és szeretetüknek adnak kifejezést II. Károly király Öfelsége, Románia dicsőségesen uralkodó királya iránt, és az ő — minden román állampolgár iránt nemzetiségi, vallási és nyelvkülönbség nélkül sorozatosan megnyilvánuló — jóindulatú bölcsességétől remélik és várják ügyük kedvező elintézését, kérésük teljesítését és ezzel élet-sorsuk jobbra fordulását.

Felhívás a volt vasutasokhoz

Az emlékiratot már eddig is nagyon

sok — a nyelvviszga sikertelensége miatt elbocsátott — volt vasuti alkalmazott írta alá. Crisan Ioan, az egyesület elnöke november 3-án Bukarestbe utazik és személyesen adja át az emlékiratot Argetoianu Constantin miniszterelnöknek. Erre való tekintettel az egyesület vezetősége felkéri az összes, a kérdésben érdekelt volt vasuti alkalmazottakat, hogy a legsürgősebben jelentkezzenek a Calea Regele Ferdinand 108. szám alatt levő hivatalos helyiségben és személyesen írják alá a vonatkozó emlékiratot, hogy az ő ér-

deikeiket is képviselhesse — megbízásuk alapján — az egyesület elnöke.

A nyelvviszga sikertelensége miatt elbocsátott volt vasuti alkalmazottak remélik, hogy jogos kérésük meghallgatására talál az illetékeseknél és hogy szolgálatba való visszavételükkel nemcsak a vasuti munkáspénztárral szemben fennálló tartozásuk kiegyenlítése válik lehetővé, hanem ételsorsuk is megjavul és a kemény tél küszöbén újlag kenyérkeresethez jutva, gondoskodhatnak a maguk és családjuk emberi ételsorsának biztosításáról.

Tataru Coriolan királyi helytartó elnökletével megtartották a kolozsvári nagyszabású NUF népgyűlés előkészítő tanácskozásait

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Október 25-én a szamostartományi királyi helytartóság disztermében dr. Tataru Coriolan királyi helytartó elnökletével értekezletet tartottak a Nemzeti Ujjászületés Frontjának vezetői.

Az értekezleten Georgescu tábornok, a NUF gárdák parancsnoka, Victor Moldovan és Gh. V. Apostoleanu, a NUF vezértitkárjai, Szamostartomány országgyűlési képviselői, a NUF szamostartományi titkárai: Scridon, Gheorban és Sofronie, Gustav alezredes, a szamostartományi NUF gárdák parancsnoka, valamint a Szamostartományhoz tartozó hét vármegye NUF tagozati főtitkárai és NUF gárdáinak parancsnokai vettek részt. Képviseltette magát az értekezleten a propaganda-ügyi minisztérium és a CFR vezérigazgatója is.

Az értekezleten elsősorban annak az első nagyszabású szervező népgyűlésnek a kérdését beszélték meg, amely

népgyűlést november hónap folyamán a Nemzeti Ujjászületés Frontja Kolozsváron fog megtartani. Az első felszólaló dr. Tataru Coriolan királyi helytartó volt, aki mély hódolatát fejezte ki II. Károly király Öfelsége, a nemzeti ujjászületés eszméjének legelső ösztönzője, az összes nagy román kezdeményezések megindítója iránt, majd Victor Moldovan és Gh. V. Apostoleanu a NUF vezértitkára, Georgescu tábornok, Sofronie professzor és mások szóltak fel, gyakorlati indítványokat és megoldási tervzeteket terjesztve elő a nagyszabású szervező népgyűléssel kapcsolatban.

Az értekezlet kedvező alkalmat nyújtott arra is, hogy a NUF vezértitkárjai a tartományi és vármegyei titkárokkal kicseréljék nézeteket, Georgescu tábornok pedig a tartományi NUF gárdák parancsnokaival folytatott értékes eszmecsere.

Egy éven belül monopolizálni akarja Kolozsvár város tejjellátását a földművelésügyi minisztérium

Felállították Kolozsváron Erdély első tejpasztörizáló állomását

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Néhány hónappal ezelőtt beszámoltunk arról az emlékiratról, amelyet dr. Manea Alexiu kolozsvári ügyvéd készített és amelyben rámutatott Kolozsvár város tejjellátásának hiányosságaira. Ezek a hiányosságok — az emlékirat szerint — elsősorban egészségügyi téren észlelhetők, amennyiben a tej kezelése nem felel meg a higiénia követelményeinek, továbbá nincs semmiféle biztosíték arra, hogy a fogyasztóhoz eljuttott tej nem ment-e keresztül az általánosan szokásos lefelezési eljárás? Az emlékirat végül külföldi példákra és számadatokra hivatkozva, pasztörizáló tejszövetkezet megalakítását ajánlja, amely ellenőrző szervei révén a lakosság legkifogástalanabb tejjellátását hivatott biztosítani. Dr. Manea beadványát az összes illetékes hatóságokhoz eljuttatta, amelyek annak indítványait teljes mértékben méltányolták.

MEGALAKUL A TEJSZÖVETKEZET

A hatóságok támogatásának eredményeképpen meg is alakult a tejszövetkezet, amelynek alakuló közgyűlése a következő igazgatótanácsot választotta: Elnök: dr. Manea Alexiu ügyvéd, tagok: Jinga Victor munkügyi miniszter, dr. Popa Adam alpolgármester, Prodan Leon dr. vármegyei főorvos, dr. Trică Zaharie vármegyei

foállatorvos, dr. Dancila Ion mezőgazdasági akadémiai tanár, dr. Goci-man egyetemi tanár, dr. Modrigan Ion, a Zorile szövetségi központ igazgatója, dr. Olariu Dimitrie városi főgyógyász és mások. A megalakulás után a tervek megvalósítására került sor, amelynek első pontja volt a pasztörizáló-állomás felállítása.

A PASZTÖRIZÁLÓ ÁLLOMÁS

A Regele Ferdinand-uton időközben már fel is állították Erdély első tejpasztörizáló-állomását. Ez két helyiségből áll. Az egyikben a gőzkazán, a másikban pedig a Németországból való pasztörizáló berendezés foglal helyet.

— A gőzkazán — magyarázza az üzemvezető — a tej felmelegítésére gözt szolgáltat, illetve forró vizet az edények és az üvegek mosására. A pasztörizáló berendezés különben három motorhajtású gépből áll. Az egyik a tej előmelegítését, a másik a hűtést végzi. A közbeeső készülék a tulajdonképpeni pasztörizáló gép.

A pasztörizáló eljárás mindössze 5 másodpercig tart. Ennyi időbe telik, amíg a tej a három készüléken áthalad és ez alatt az idő alatt 84 fok Celsiusra felhevül és le is hűl 4 fokra. És ezzel az 5 másodperces eljárással a tejben található összes baktériumok elhúszatlnak, de a vitaminokból, ame-

lyek a házi felfőzés következtében elvesznek, a tej nem veszít semmit.

A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTER MONOPOLIZÁLNI AKARJA AZ EGÉSZ VÁROS TEJJELLÁTÁSÁT

— A tejpasztörizáló-állomás — magyarázza később Manea elnök — el tudja látni a város egész tejszükségletét. A földművelésügyi minisztériumnak éppen ezért az a szándéka és a célja, hogy

egy éven belül Kolozsvár város teljes tejjellátását monopolizálja. Minden községben tejközpontot létesítünk, amelyek több helyen már működnek is. Ezek a központok ellenőrzik a tejtermelést és olyan műszerek állnak rendelkezésünkre, amelyekkel még azt is meg tudjuk állapítani, hogy a számunkra szállított tejet hány órákor fejték.

Ellenőrzik az istállók tisztaságát és a tejkezelést, hogy az az egészségügyi szempontokból kifogástalan legyen. A falusi lakosság megkezdett működésüket nem a legszivesebben fogadta. Talán éppen az ellenőrzés miatt, mert nekünk lefelezett, gyenge tejet szállítani nem lehet. A műszereink rögtön elárulják, ha a tej minősége nem üti meg a mértéket.

Eddig tart Manea dr. elnök ismeretése. A terveket és a munkát majd az eredmények igazolják.

Véres pünkösöd a naszód-megyei faluban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Pünkösöd vasárnapján Mitite naszód-megyei község ájtatos népe éppen a templomból volt hazatérőben, amikor egy zilált tekintetű ember állott a nép élen haladó bíró elé:

— Bíró úr, tartóztasson le. Verekedtem...

Danca Ioan vasuti munkás volt az illető. A bíró nem teljesítette a különös kívánságot, de délután már keresték a csendőrök Rusu Florea aszszónynál levő lakásán Danca Ioant és el is vitték, mert halálosan megebesített egy husággal lakótársát, Fărăoanu Józsefet, aki a naszód kórházban meg is halt.

A kolozsvári büntető tanács Perjescu tanácselnök vezetésével tegnap vonta kérdőre Danca Juont, aki elmondta, hogy keresetét valaki állandóan lopkodta a zsebéből. Ő Fărăoanura gyanazkodott s puskósd reggelén tetten is érte, amint a zsebéből kivette az egész heti keresményét, 200 lejt.

Danca kérdőre vonta Fărăoanut, aki késsel fenyegette meg lakótársát. Állítólag rá is rontott, amit azonban tanú nem igazoltak. Ebből a veszedelmes helyzetből úgy igyekezett kimenekülni, hogy felkapott egy 70 centiméteres fahaságot és azzal kétszer fejbeütötte Fărăoanut. A sebesültet azonnal orvosi kezelés alá vették, de két nap múlva behalt sérülésébe.

Az ügyesség emberölésért emelt vádat a munkás ellen, Iacobini főügyész kiméletlenül szigorú ítéletet kért Dancára. Ciugudeanu dr. védő haláltokozó súlyos testisértés esetét látja fennforogni és ebben a minősítésben kér ítéletet.

A büntetőtábla azonban a főügyész álláspontját tette magáévá s a véres pünkösöd főszereplőjét szándékos emberölés büntette miatt 4 évi fegyházra ítélte.

— Működvelőadás a katolikus gimnáziumban. Folyó hó 29-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a „Thália” dal-zene és működvelő egyesület Fáy Ilona és Ujházi György háromfelvonásos „Csók a pusztán” című bohózatát adják elő. A felvonások között a szünetben néhány finom, hangulatos mondain táncszámmal, majd groteszkhumorú táncszámmal szórakoztatják a közönséget. Az előadás jövedelmét a józseffalvi tűzkárosultak segélyezésére fordítják. Jegyeket az előadás előtt áru sitja a pénztár a katolikus gimnáziumban.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszerket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szövete ket, készfehérneműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgyok. (2878)

SAMUEL maradékos nem hirdető, mert mindenki tudja, hogy télikabátzövetek, ruhaszövetek, damasztok, vásznak nálla a legolcsóbbak. Str. Măloasă 19. Regal kávé ház mögött. (6587)

ZÁLOGKÖLCSÖNT ékszerre ad „Brasoveana” zálogház Cluj, Str. Saguna 6. sz. (6602)

EBÉDLŐBERENDEZÉS eladó. Str. Bălcescu 4. emelet. (6617)

ELADÓ szalonszoba butor, egy „Renault” autó, nagy szobalétrák és 2 kutyaketrecc. Érdeklődni a házmesternél Str. Reg. Carol II. 7. szám. (6642)

9000 lejtől modern dióhálók, 6500 lejtől diófaszínű hálók, félhálók és lakocsiszolt konyhaberendezések sürgősen eladók. C. Victoriei 25. asztalosnál. (6650)

JÓKARBAN lévő sziliskinbunda eladó. Érdeklődni lehet Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászatban. (6653)

GYERMEKKOCSIK legolcsóbban kis-korúak fogházában kaphatók. (6655)

FAÁGYAK és vaságyak, toalett tükörök, petróleum és vaskályha, szekrények, ülőkád, falióra, varrógép, spanyolfal, rádióasztal, Biedermayer és klubfotelek, szelvények, nagy asztal, porcellán cédények, többféle holmik eladók. Str. Avram Iancu 28. szám. (6656)

DIESEL vagy szívógázmotort keresek megvételre 14—18 HP. Goldstein olajgyár, Cluj. (6660)

EGYSZERŰ fehér háló olcsón eladó. Str. Ep. Ivan 35. Apart. 4. (6673)

TRAFIKOT jóforgalmu helyen bérbé vennék. Cim a kiadóban. (6681)

KITŰNŐ telepes rádió, körfűrészes, tranzmisszió kerekkel, pékségi tárgyak, 200 drb. 6 méteres, vastag mokányléc, bőrűlős eladók. „Dietica”-ban, C. M. Foch 55. (6686)

EGY új modern, kombinált telesháló eladó. C. M. Foch 31. asztalosműhely. (6690)

ELCSERELNEM Nagyváradon, a város szívében lévő emeletes, kétlakosztályos, központi fűtési — minden szobában külön fűtőtest van — új és minden kényelemmel felszerelt házamat hasonló kolozsvári házzal. Cimeket „Árkülönbözetet készpénzzel fizetni” jelígre a „Jóestét!” kiadóhivatalába kérek. (6712)

KAMIONT keresek fafuvarozáshoz. Értekezni: Str. Masaryk 17. (6695)

ELADÓ sötétszürke városi bunda opozson gallérral, közepetremre. Megtekinthető Bertalan és Gyarmathy férfinaszabónál. C. M. Foch 2. (6696)

MASSZIV 100x200 festett ajtó tokkal, kitűnő takaréktűzhely eladó. Str. Axente Sever 17. (6706)

ÓCSKARUHÁKAT férfi, női télikabátokat veszek, nagy választékban eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6708)

INGATLAN

ELADÓ házhelyek, csatorna és vízzel ellátva Str. Andrei Muresan környékén 90.000—400.000 lejig és 2. szép villa. Erd.: Str. Amos Fráncu 9. (5286)

ELADÓ ház Str. Dămbul Rotund 16. (6667)

KIS házastelket keresek bankteherrel. Ajánlatot „60.000 készpénz” jelígre kiadóba kérek. (6692)

ÁLLÁST KERES

FÉNY-NYOMÓ elsőrangú munkaerő 12 évi gyakorlattal állást keres. Pálmai Zoltán Sibiu, Pas. Ridéli 2. sz. (2900)

FIATAL, kezdő tisztviselő állást keres. Pénztárhoz, drógériába is menne. Cim: „Caritas”, Str. I. G. Duca 7. (d. e. 10—1). (2902)

MAGANOS vagy kisebb háztartás vezetését elvállalja közepkoru özv. uriaszony, esetleg anyahelyettesnek is elmenne. Szabó, Satu-Mare, Str. Zaharia Bărzan 10. (6664)

GYERMEKTELEN házaspár víz és villany szereléshez értő november 1-ére, vagy 15-ére állást keres. Str. Locomotive 4. (6659)

VALLALOK angol, francia munkát a legkényesebb ízlet kielégítően. Cal. Moșilor 65., Achimé. (6680)

A „Grófkisasszony” sikere

Estéről-estére telt házakat vonz a színház legutóbb bemutatott és hatalmas sikerrel színrekerülő új vígjátéka, Harsányi Zsolt Grófkisasszonya. Ugy a sajtó, mint a közönség egyöntetűen megállapítja, hogy a pergő előadás, nagyszerű rendezés, a színészek kitűnő alakításai mind hű tolmácsolói a szerző elképzeléseinek, s így érthető az a kivételes siker, amelyet a Grófkisasszony nálunk is arat. Ezen a héten minden este és vasárnap délután hat órákor is a Grófkisasszony kerül színre.

A francia szobalány 50-edszer: Vasárnap este

A mult színházi évad legnagyobb sikere, Jaques Deval briliáns vígjátéka, a Francia szobalány vasárnap este ünneplő második jubileumát, az 50-ik előadást. Ez a kivételes sikerű vígjáték, amely a mult szezonban annyi embernek és annyiszor szerzett maradéktalan élvezetet, bizonyára ez-

uttal is teljesen telt házat fog vonzani.

A jubileumi előadást az igazgatóság azzal is emlékeztetéssel teszi, hogy annak nézői között pezsgőt, ingyenes színházjegyet és más ajándéktárgyakat fog kisorsolni.

Vasárnap d. e. 11-kor gyermekelőadás: Hófehérke és a hét törpe

Vasárnap délelőtt nagyon olcsó matiné helyárrakkal gyermekelőadást tart a színház. Ezuttal Hetényi Elemér átdolgozásában a Hófehérke és a hét törpe című énekes, táncos, zenés gyermek operett kerül színre. Minden van ebben a gyermekdarabban, akár nagyoknak, akár kicsinyeknek egyaránt

tetszhetik. Angol tánc, tiroli tánc, hawaii tánc és akrobatikus és spanyol tánc, ének, móka, stb. Külön érdekessége lesz az előadásnak, a törpék tiroli tánca. Erre a gyermekelőadásra a nagy érdeklődésre való tekintettel, tanácsos jó előre gondoskodni jegyről.

Szombati és vasárnapi előadások

Szombaton két előadás, vasárnap pedig három előadást tart a színház. Szombaton délután félöt órai kezdettel ifjúsági előadasként a Boldog órák kerül színre nagyon olcsó helyárrakkal. Este 9 órákor a Grófkisasszonynak van az ötödik előadása. Vasárnap délután

3 órákor A szerelem gyümölcse című nagyszerű vígjátéknak lesz az első olcsó helyáras előadása, míg 6 órákor megint a Grófkisasszony van műsoron. Este 9 órákor, mint már fentebb említettük, a Francia szobalány-nak lesz az 50-ik előadása.

MUNKÁSNO állást keres. Str. Nădăsel 49. (6688)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYESKEZŐ, egészséges, erős aszszonyt keresek mosásnál való kisegítésre teljes ellátással és 500 lej fix fizetéssel. Özv. Jeneyné Diana fűrdő. (6386)

KÖNNYEN eladható cikkhez ügyöknök és ügyöknök felvételnek. Arco, Str. Memorandului 25. (2898)

KERESEK fiatal segédet november-december havára. Tipografia Schreiber Hida Cluj. (V T 2910)

GYAKORLOTT gépirónót keresek azonnal perfect román nyelvtudással. Telefon: 14-84. (6604)

HÖLGYFODRÁSZ segédet, nőt, vagy férfit felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 30. hölgyfodrászatba. (6637)

CUKRÁSZSEGÉD és egy inas felvételük. Cal. Moșilor 84. (6647)

CUKRÁSZ segédet állandó munkára keresek. Gregus cofetar, Deva. (2895)

HÖLGYFODRÁSZT keresek mesterkönyvel „Nő, vagy férfi” jelígre a kiadóba kérek. (6385)

ÜGYES fiatal soffört, aki a szereléshez is ért, azonnali belépésre felveszünk. Prezensky sütőde, Cal. Regele Ferdinand 67-a. (6657)

PERZSABOGOZÓ leányt keresek házhoz. Cim: Bucovina 18. Apart. 3. (6684)

FODRÁSZSEGÉD azonnal beléphet. Rancea, Cal. Manastur 76. (6687)

TANULÓLEÁNYOKAT azonnal felvesz Vera szalon, Str. I. Maniu 2. (6700)

PERFEKT szobaleányt, kézi leányt és mosónőt felveszünk. Cim a kiadóban. (2916)

FIUSKA mellé gyakorlattal bíró intelligens nőt keresek. Str. I. Maniu 2. II. 6. (6701)

KISZOLGÁLÓ kisasszony cukrászdába felvételük. P. Stefan cel Mare 2. (6710)

ÜGYES kifutóleányt felveszünk. Bomboniera „Rigoletto”, Str. Reg. Maria 35. (6705)

NIKKELEZŐLEÁNYOKAT felvesz az Uziniile de Fier. Str. Negru Voda 1. (2890)

KÜLÖNFÉLÉK

SZOBÁT olcsón, szépen festek. Cim: Gesvály festéküzlet. (6593)

OKTATÁS

TANITVÁNYKIKÉPZÉS. Kozmetika „Bobé” Hamburg M. C. Reg. Ferdinand 34 II. Tel.: 2011. (6683)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ butorozott szoba, különbejáratu. Str. Fântânele 81. (6546)

KÉT üres szoba kiadó. Cal. Moșilor 65. (6689)

SZOBA, konyha kiadó november 1-re. Str. Albinei 76. (6694)

LAKÁST KERES

1—2 szoba, konyha, napos, komfortos lakást keresek villanegyedben, lehet különletek. Cimeket: Telefon: 22-11. (2917)

LAKÓTÁRSNAK menne szerényigényű idős nő zsidó családhoz Str. Paris környékén. Érdeklődni Str. Iuliu Maniu 39., ajtó 4., délután 5-ig. (6652)

SZÉP tiszta egészséges szoba, konyha lakást keresek Kővári-telep környékén. Str. Carpatilor 27., szabóüzlet. (6672)

KERESEK belvárosban, november első felében beköltözésre 4 nagy szobás, komfortos urilakást. Cim: Str. Reg. Maria 7. portánál. (6691)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek fél 9: Grófkisasszony. Szombat d. u. fél 5: Boldog órák. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal.)

Este 9: Grófkisasszony. Vasárnap d. e. 11: Hófehérke és a hét törpe. (Zenés, énekes, táncos gyermek operett, nagyon olcsó matiné helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3: A szerelem gyümölcse (Első olcsó helyáras előadás.) Délután 6: Grófkisasszony.

Este 9: Francia szobalány (50-ik jubilaris előadás. Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Beness Ilona, Paál Magda, Feledi Eva, Lantos Béla, Borovszky Oszkár, Szabados Árpád, stb. fellépésével. Pezsgő és más ajándéktárgyak sorsolása.)

Hétfő fél 9: A tolvaj (Negyedszer)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Jesse James, a Briganti. Fősz.: Tyron Power, Nancy Kelly, Randolph Scott. Műsoron kívül a legújabb FOX világhírű érdekességekkel Párisból, Londomból, Belgiumból és más országokból és a legújabb román híradó.

ROYAL MOZGÓ: Az év nagy filmszenzációja: Nelson Eddy karddal a kezében és aranyhangjával mindenható eljut, hogy hazáját felszabadítsa a „Szabadság dala” c. filmben. Partnerei: Virginia Bruce, Victor Mc. Laglen és Lionel Barrymore. Számozott helyek. Telefon: 3705.

URANIA MOZGÓ: I. A hazáért. Fősz.: Errol Flynn, Basil Rathbone. II. Kaland Párisban. Zenés vígjáték. Fősz.: Fernand Gravey, Joan Blondel.

CAPITOL MOZGÓ: Harc a dicsőségért. Premierfilm. Fősz.: Douglas Fairbanks és Valerie Hobson. A film előtt Uj világhírű a legfrissebb politikai eseményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Nagy kettős film. I. A zendai fogoly. Izgalmas kaland dráma. Fősz.: Roland Colman, Douglas Fairbanks jun. és Mary Astor. II. Az utolsó hős. Izgalmas cowboy dráma. Fősz.: Bob Baker. III. Híradó. Helyáras 14 plusz 5 lej.

— Akadémiai istentiszteletek. A református teológiai Fakultás disztermében minden vasárnap és ünnepnap délelőtt 11 órákor a reformáció emléknapijától óesztendőig (1939 október 31-től december 31-ig) előadások lesznek a következő sorrendben: 1. Október 31. (Reformáció emléknapija). Ésaías 43:18—21. alapján prédikál: dr. Tavaszy Sándor. 2. November 5. Efézus 5:15—20. alapján prédikál: Dr. Imre Lajos. 3. November 12. Efézus 6:10—18. alapján prédikál Várhelyi János püspök. 4. November 19. Filippi 3:7—11. alapján prédikál: Dr. Nagy Géza. 5. November 26. Kolossé 1:9—12. alapján prédikál: Dr. Gönczy Lajos. 6. December 3. (Advent, urvacsoaraosztással.) Római 13:11—14. alapján prédikál: Mak-say Albert. Agendázik Várhelyi János, püspök. 7. December 10. Lukács 21:25—33. alapján prédikál: Nagy András. 8. December 17. I. Korintusi 4:1—5. alapján prédikál Járósi Andor. 9. December 24. Filippi 4:4—7. alapján prédikál: László Dezső. 10. December 25. (Karácsony, urvacsoaraosztással.) János 1:14. alapján prédikál: Dr. Nagy Géza. Agendázik: Nagy András. 11. December 31. Galata 4:1—7. alapján prédikál: Borbáth Dániel. A perselyes adományokat a szegénysorsu theol. hallgatók segélyezésére fordítják.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 28, Szombat. Róm. kat. és Prot.: Simon és Judás. Ort.: S. M. Terentiu. Izt.: 15 Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK: Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

ZENERAJONGÓ

Péter: Miért halasztottad el egy napal az esküvődet?

Pál: Mert csütörtökön este a rádió az „Aidát” közvetíti. Csak nem muaszthatom el az esküvőmmel az opera közvetítését.

ORVOSI TANÁCS

Önagysága híres bőrgyógyász mellett ül a vacsoraszalmánál. A praktikus hölgy megragadja az alkalmat s megkérdi az orvoszakértőt:

— Mondja, kedves doktor ur, mit tegyek, hogy szép fehér, puha legyen a kezem?

— Semmit — feleli a doktor. — De ezt lehetőleg egész nap...

— Ügyeletes gyógyszertárak. Folyó év október 28., szombaton reggeltől november 4., szombaton reggelig a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memo randului-ut; dr. Olariu, Reg. Maria-ucca; Minerva, Reg. Ferdinand-ut; Dr. Russu, Cipariu-ucca.

Bőrkabátot

méret után készit, javit és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Orvosi hír. Dr. Grünfeld Hermann szemorvos és szemoperatőr, volt klinikai tanársegéd, hazaérkezett és rendeléseit újból megkezdte. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 43.

— HOGYAN KELL ILLETÉKEZNI A BOR ELADÁSÁRA VONATKOZÓ MEGÁLLAPODÁSOKAT. A pénzügyminisztérium újabban elrendelte, hogy olyan esetekben, amikor a kereskedő a termelőtől bort vásárol, a bélyeg-törvény 14. fejezetének 17. szakasza értelmében 1.4 százalékos kincstári szerződési bélyegilletéket kell leróni. Ez a rendelkezés szakmai körökben nagy feltűnést keltett, mivel a kereskedők egymásközötti ügyleteinél csak a 4 ezrelékes számlabélyeg illetéket kell fizetni. A bélyeg-törvény 14. fejezetének 17. szakasza egyébként a mezőgazdasági termékek származékainak eladására vonatkozik. Általános vélemény, hogy ebben a kérdésben a bíróság fogja kimondani a döntő szót, amennyiben valamely bírság-jegyzőkönyv kapcsán a kérdés eldöntése majd a bíróság elé kerül.

— Hétszáz romániai török vándorolt ki Anatóliába. Constantából jelenti a Rador: A Samsun nevű török hajóra tegnap 700 dobrudzsai török hajózott be, akik visszatérnek Törökországba. A visszavándorló törökök ingó vagyontulajdonosok és háztartási felszerelésüket is magukkal vitték. A hajó már el is hagyta a román kikötőt és Anatóliába szállítja a törököket, akik ott telepednek le.

— Saját leányával folytatott szerelmi viszonyt a bestiális apa. Lugos-ról jelentik: Simion Hotu 49 éves Ohaba Romana községbe való gazdálkodó hosszabb idő óta fenyegetésekkel arra kényszerítette 17 éves Anna nevű leányát, hogy viszonyt folytasson vele. A leány teherbe esett, az apa szörnyű büne kiderült. A leány megrendülve vallotta be a csendőrségen bűnét, melyre apja kényesítette. A bestiális apát letartóztatták.

Kinevezték a Romániai Ügyvédszövetség időközi bizottságának tagjait

(BUCURESTI) (Rador.) Iamandi igazságügyminiszter aláírta és életbeléptette azt a 3862. számú rendelet-törvényt, amelyről tegnap már beszámoltunk. Ennek értelmében a romániai Ügyvédszövetség jelenlegi választmányát feloszlatta, egyidejűleg pedig kinevezte a következő ügyvédekből álló időközi bizottságot a romániai Ügyvédek Szövetsége élére: Elnökök: Gri-gore Perieteanu. Tagok: Nicolae Parvulescu, a prahovai ügyvédi kamara dékánja, Dumitru Dumitriu, a jasi ügyvédi kamara dékánja, Jon Garoiu, a brassói ügyvédi kamara dékánja, Braiescu Constantin, bukaresti ügyvéd, Adrian Bragadiru, a temesvári ügyvédi kamara dékánja, Dimitrie

Grosdea bukaresti ügyvéd, Istrate Nicescu, az ilfovi ügyvédi kamara dékánja, Portocala, a brailai ügyvédi kamara dékánja, George Vantu, a csernovici ügyvédi kamara dékánja, Marinescu Stefan bukaresti ügyvéd, Den. Botez bukaresti ügyvéd, dr. Metes Petru kolozsvári ügyvéd és George Panisca, a lapusnai ügyvédi kamara dékánja.

Aláírta és életbeléptette az igazságügyminiszter azt a rendeletet is, amely leváltotta és időközi bizottsággal cserélte fel az egyes ügyvédi kamarák eddigi választmányait. Az időközi bizottságok tagjainak kinevezése rövidesen megtörténik.

Vásárra igyekvő asszonycsoportba rohant a gépkocsi: egy halott, két súlyos sebesült

(BRASOV-BRASSÓ.) A Vladina és Codlea közötti országuton a Brasov 7. jelzésű autó, amely Krissel vendéglőtulajdonos tulajdona volt, belerohant a vásárra igyekvő asszonyok csoportjába. A gépkocsi borzalmas pusztítást végzett az asszonyok között: Mária Scortea 46 éves asszonyt halálra sebesítette, másik két nőt, Susana Simiont

— Egységes irányítás alatt állnak a magyar iskolaszövetkezetek. A közoktatásügyi minisztérium — mint ismeretes — kötelezővé tette minden elemi iskolában az iskolaszövetkezetek felállítását, hogy a felnövő új nemzedék megismerkedhesék a szövetkezeti gondolatával és a szövetkezetek gyakorlati vezetésével. A magyar felekezeti iskolák iskola-szövetkezeteinek ellenőrzésére és irányítására a Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetsége a „Hangya” Központtal karöltve közös iskolaszövetkezeti osztályt szervezett. Az iskolaszövetkezeti osztály szövetkezeti szaktanárt és több szövetkezeti ellenőrt alkalmazott, akik a szövetkezetek állandó látogatásával szükséges irányítás, illetve ellenőrzés feladatát fogják ellátni.

— A kolozsvári katonai törvényszék híreiből. A kolozsvári katonai törvényszék Ötvös József kolozsvári piaci zöldségárust közérkölc elleni vétség miatt 2000 lej pénzbírságra ítélte, míg fiát felmentette a vád és annak következményei alól. — Alban Aureliát, egyik nagybányai bodega tulajdonosnőjét a hadsereg ellen való izgatásért 500 lej pénzbírságra ítélte.

— Marosvásárhelyen is pontosan be kell tartani az éjjeli zárórát. A marosvásárhelyi rendőrség rendeletet adott ki, amelyben úgy az éjjeli mulatóhelyek tulajdonosait, illetve bérleit, valamint a fogyasztóközönséget is nyomatékosan figyelmezteti az éjjeli 2 órai záróra pontos betartására. A rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az elszállásoknak pontosan két óráig meg kell történnie és éjjel két órakor a helyiségben vendégnek, vagy fogyasztónak tartózkodnia már nem szabad. Aki a rendelkezés ellen vét, a katonai törvényszék elé kerül és vállalnia kell a legsúlyosabb felelősség következményeit.

— Jótékonycélu színelőadás Párisban a sebesültek javára. Párisból jelenti a Rador: A Madeleine színházban szerdán este jótékonycélu ünepséget rendeztek a hadbavonultak, illetve sebesültek javára. Az ünepséget minden képeletet felülmúló erkölcsi és anyagi sikerrel zárult. A befolyt óriási jövedelem lehetővé teszi, hogy négy automobil-kórházat rendezzenek be a sebesültek javára. Az ünepségen megjelent előkelőségek sorában ott volt a windsori herceg, Reynaud pénzügyminiszter, Sacha Guitry, Gaby Morlayn és több más francia hírneves színész és színésznő, akik Ábrahám Dreyfussnak egyik darabját mutatták be óriási siker mellett.

és Dragos Mária-t súlyosan megsebesítette. A helyszínre kiszálltak a hatóságok képviselői a felelősség kérdésének megállapítása végett.

Az eddigi jelek szerint a hármasszörlet oka a gépkocsi-tulajdonosa volt, aki nem fékezte le idejében a nagygyorsasággal haladó gépkocsit.

— Jubaux vádjai a francia Munkásszövetség több vezetője ellen. Párisból jelenti a Rador: Leon Johaux, a Munkásszövetség vezetőikára a Le Pompe című lapban ismerteti azokat az okokat, amelyek arra késztették, hogy szakítson a Munkásszövetség többi vezetőivel. A főtájkár hangsúlyozza, hogy ezek a vezetők tevékenységükkel nem szolgálták a munkásság érdekeit, hanem a Franciaország ellenes külpolitika szolgálatába állottak, mely magatartást ő maga részéről megengedhetetlennek és túrheterlennek tart.

— FELBORULT A SZEKER: SÜLYOSAN MEGSEBESÜLT AZ ALÁJAKERÜLT ASSZONY. Súlyos kimeneteli összeütközés történt ma reggel 8 óra tájban a Clemenceau-uccában. Pop Nastasié apahidai asszony egylovasszekerével ma reggel Kolozsvárra bejőve, a tüzoltó-kaszárnya előtt összeütközött Ghisan Ioan Viilor-ucca 12. szám alatt lakó földész szekerekkel. Pop Nastasié szekere felborult. A felborult szekér az asszonyt maga alá temette, aminek következtében súlyos külső sérüléseket szenvedett. Arra haladó gépkocsi a sérült asszonyt beszállította a klinikára, míg a rendőrség forgalmi osztálya a baleset ügyében megindította a vizsgálatot.

— Folytatja tevékenységét a magyar diákok menzasszövetkezete. Az egyetemi év kezdetével ismét megnyitotta kapuit a kolozsvári „Méhkas” Szövetkezet, a diákok menzasszövetkezete. A szövetkezet miként a múltban — úgy az idén is a Kolozsváron tanuló magyar főiskolások olcsó élelmiszerének megoldására törekszik, a diákvezetőség irányítása mellett.

— Házi ipari osztályt állit fel a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja. A kolozsvári „Pitvar” Háziipari Szövetkezet a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központjának alosztályává alakult a magyar házi ipari termékek értékesítésének további intenzíves fentartása érdekében. Az általa forgalomba hozott házi ipari termékeket továbbra is a „Pitvar” árujeggyel fogja márkázni, hogy a nagyközönség előtt már ismert kiváló minőségű és eredeti házi ipari népművészeti termékek piacképességét biztosítsa. A központ házi ipari osztálya nyitott üzletet is fog fentartani Kolozsváron, mely szintén „Pitvar” cég alatt folytatja tevékenységét.

Márton Aron püspök dr. Vasvári Aladárt nevezte ki Brassó plebánosává

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Igaz örömet szerzett Erdély katolikus társadalmának az a kinevezés, amely dr. Vasvári Aladárt, jelenleg a nagyszebeni Orso-lya zárdában működő lelkészt és német hitoktatót érte. Mint ismeretes a Péter Antal dr. apátplebános távozásával megüresedett plebánosi tisztségre a brassói egyházközség pályázatot hirdetett, majd jelölő közgyűlést tartott. A gyűlésen a legtöbb szavazatot elért három pályázó közül Márton Aron püspök dr. Vasvári Aladárt nevezte ki a brassói egyházközség élére főesperesi minőséggel. Az alig 35 éves, fiatal plebános neve nem ismeretlen Erdély katolikus társadalmában, de különösen Kolozsváron, ahol évekenkel ezelőtt élénk tevékenységet fejtett ki. Az ő nevéhez fűződik az Iris-telepi katolikus munkások kulturházaának és Kápolnájának építése. A katolikus ipárosok és kereskedők körének alapítása, melyből később a Katolikus Kör lett. Ő volt a Kolping Egylet megszervezője és évenként keresztül a vezetője is. Kolozsvárról Brassóba került, ahol ismét a külvárosi lelkek gondozásával foglalkozott. Megindította a Brassó-Bolonya-i templom felépítése érdekében a mozgalmat. A szociális érzésű, fáradhatatlan ambíciójú lelképásztor, eddigi tevékenységével méltán kiérdemelte Márton Aron püspök bizalmát és választását.

Mártonfiú

SZÜCSNÉL

REG. MARIA 10.

Gör. kat. (v. Minorita) templom mellett.

Szörmeárut

legmegbízhatóbban és legolcsóbban vásárolhat. Javításokat, alakitásokat pontosan és gyorsan eszközölünk.

— Titeanu volt belügyi államtitkár letette a másodfoku pilótavizsgát. Bukarestből jelenti a Rador: Titeanu Eugen volt sajtó és propagandautygi miniszter szerdán délelőtt tette le a másodfoku pilótavizsgát a Baneasa repülőtéren, külön erre a célra alakult vizsgálobizottság előtt. Az elsőfoku vizsgát Titeanu különleges sikerrel két héttel ezelőtt tette le. Titeanu elméleti és gyakorlati kiképzése 2 hónapig tartott. Eddig összesen 112 repülést végzett, amelyek közül 90-et mint parancsnok tett meg. Repülőutjait kétféle típusú gépen tette meg.

— Romániai ideai bortermését 61.000 vagonra becsülik. Bucurestiből jelenti a Rador: A legutóbbi napok bőséges esőzései újlag hátráltatják a mezőgazdasági munkálatok elvégzését. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint még számos helyen a tengeri betakarítatlan. Egyes helyeken az állandó esőzés következtében a kukorica még nem érett meg és nem törhető le. Az őszi szántás elvégzését az állandó esőzés hátráltatja. A szüret hozama az idén gyengébb lesz, mint ahogy eredetileg remélték, mert az állandó eső jelentős károkat okozott a szőlőkben. Egyes helyeken a termésnek alig 20 százaléka szüretelhető le. A tavalyi 100 ezer vagon borterméssel szemben az ideai bortermés alig 61 ezer vagon lesz. A borárakban máris kisebb emelkedés érezhető.

— Resica közelében kisiklott a teher vonat. Resicáról jelentik: Az elmúlt éjjel Resica közelében kisiklott egy teher vonat, amelyet két mozdony vontatott. A teher vonat vasércet szállított a Resica üzemek részére. A két mozdony és két teherkocsi súlyosan megrongálódott. Emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár 300.000 lej.

Halifax mondotta:

„Az emberiséget meg kell óvni minden erőszakától!”

Ribbentrop beszédének visszhangja az alsó- és felső-házban — Nem kötnek katonai egyezményt az északi államok

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain miniszterelnöknek az alsóházban elmondott beszéde után Attlee őrnagy, a munkáspárt vezére emelkedett szó-lásra és kijelentette: Nem tudhatja, hogy Németországban milyen fontos-ságot tulajdonítanak Ribbentrop kül-ügyminiszter danzigi beszédének, de azt nyugodtan állíthatja, hogy ez a beszéd Angliában „teljesen leleplezte” a német külügyminisztert. Anglia nem hagyja magát megfélemlíteni semmi-féle fenyegetéstől és rendíthetetlenül fogja teljesíteni kötelességét. A német népek kell most már határozni, hogy békét akar-e, vagy háborút?

A liberális párt képviselője kijelen-tette, hogy teljes mértékben csatlako-zik Chamberlain állásfoglalásához, amelynek helyességét az ankarai egyezmény megkötése is igazolta. Kér-te a kormányt, hogy fokozza Anglia kereskedelmi árucseréjét a Szovjettel és vásárolja meg Oroszországnak min-den felesleges petróleumát és mangán-ércét.

HALIFAX BESZÉDE

(LONDON.) (Rador.) A lordok házá-ban Halifax külügyminiszter mondott nagyszabású beszédét és utalt Rib-bentrop német külügyminiszter dan-zigi beszédére, amelynek szerinte nagyon is átlátszó célzata az volt, hogy elválassza Franciaországot Angliától.

— A két nyugati hatalom között — mondotta Halifax — a baráti kapcsolat talán sohasem volt teljesebb és bizalmasabb, mint éppen ma. Ribben-tropnak még bekeidőben sem sikerült magát megértetnie az angol néppel, még kevésbé sikerülhet most, a háboru idején, amikor Anglia és Franciaor-szág rendíthetetlenül állanak egymás mellett. Az a magatartás, amelyet Németország tanúsított az ártatlan Lengyelország állítólagos fenyegeté-sei miatt, majd nemsokkal ezt meg-előzőleg az a magatartás, amelyet Csehszlovákiával szemben tanúsított, igazolja Anglia álláspontját, hogy az emberiséget meg kell kimélni az ehhez hasonló erőszakoskodásoktól és nem szabad a támadó fél szenvedő alanyává tenni.

Az angol-szovjet kereskedelmi kap-csolatok kimélyítésével kapcsolatosan Halifax a következőket mondotta:

— A helyzet tökéletes megítélése érdekében le kell szögezmem, hogy a Szovjet eljárása a Balti-államokkal szemben bizonyos indokolt aggodalmat keltett nemcsak a közvetlenül érde-keltek, hanem a többi hatalmak köré-ben is, tekintettel arra, hogy a kiala-kult helyzet még nem teljesen világ-os. Természetes, hogy ez a helyzet nem is tisztázódhatik teljesen, amíg a finn-orosz tárgyalások be nem feje-ződnek. Nem akarok olyan kijelentést tenni, amely ezeket a tárgyalásokat megnehezítené, de az is tény: ma még nem lehet világos az, miben nyilván-ult meg a visszahatás a skandináv államok és a többi hatalmak részéről abban az esetben, ha ezek a tárgyalá-sok holnapra jutnának. Megítélés-ünk szerint a Szovjet és Franciaország közös érdekeiben nem merülhetnek fel olyan ellentétek, amelyek megold-hatók ne volnának. Eppen ezért az angol kormány reméli, hogy a folya-matban levő tárgyalások kedvező ered-ménnyel végződnek.

Lengyelország kérdésével kapcsola-tosan Halifax külügyminiszter kije-lentette:

— Nagyon csalódik az, aki el tudná képzelni, hogy a jelenlegi angol kor-mány, de bármely más angol kormány

is eltérne annak a kötelezettségének teljesítése elől, amelyet Lengyelor-szággal szemben vállalt. Nagyon is igaz, hogy a jobb sorsra érdemes len-gyelek szempontjából teljesen mellé-kes, hogy keletről, vagy nyugatról üzték el őket. De részemről arra tö-rekszem, hogy menteni igyekezzem a szovjet kormányt az eljárását leg-alább is attól a pillanattól kezdve, amikor csapatainak Lengyelországba való vonulását elrendelte. Nem szabad ugyanis elfelejteni két nagyon fontos körülményt:

1. A szovjet kormány soha nem ren-delte volna el a vörös csapatoknak Len-gyelországba való bevonulását, ha ezt nem a németek kezdték volna meg és nem mutattak volna példát arra, hogy le lehet lépni Lengyelországot anélkül is, hogy hadat üzentek volna a lengyel kormányt.

Nem lesz katonai együttműködés az északi államok között

(KOPPENHÁGA.) (Dunaposta.) A skandináv államok stockholmi érte-keztetén felmerült az a terv, hogy katonai együttműködést és szövetsé-get hozzanak létre az északi államok között. Norvégia azonban huzódzott a terv elől, Dánia pedig egvesesen éle-sen állást foglalt ellene és így a terv nem kerül megvalósításra.

A BÉKÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS JEGYÉBEN

(POZSONY.) (Dunaposta.) Dr. Tiso Szlovákia köztársasági elnöke a hiva-talos eskü letétele után az elnöki palotában az öt üdvözlő küldöttségek során fogadta a magyar küldöttség szerencsekívánatait is. Tiso kielen-tette a magyar-szlovák barátsággal kapcsolatosan, hogy Szlovákia a maga részéről a béke és a jó egyetértés jegyében kíván együttműködni Ma-gyarországgal.

RENDKIVÜLI ÜLÉSRE HVTÁK ÖSSZE A LEGFŐBB SZOVJET TANÁCSOT

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass jelen-tése szerint az orosz népbiztosok ta-nácsa október 31-re rendkívüli ülésre hívta össze a legfőbb szovjet tanácsot. A jelentés nem tesz említést arról, hogy miért vált szükségessé a legfőbb szovjet tanács rendkívüli ülésre való összehívása.

Kit terhelnek a gyalogjárda-építés költségei?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A város mű-szaki osztálya most végezteti a Regele Ferdinand-ut aszfaltburkolatának javítását. Ezzel kapcsolatban ismét fel-merült a kérdés:

miért nem rendezik végre a gya-logjárót is a Marianum és a volt betegsegélyzőépület közötti utsa-kaszon?

Erre a kérdésre nemcsak az érdekelt háztulajdonosok, de a járókelők is feleletet várnak.

A kérdés öt év óta van felszinen. A város műszaki osztálya annak idején lebontatta a Marianum melletti kiugró házsort, mert az szerinte forgalmi akadályt jelentett. Az apró házak helyén, az utszabályozási vonal egy-magasságában szép palotásor épült.

Előtte azonban a gyalogjáró rende-zetlen ma is.

Esőzések idején a járókelők bokáig gázolnak a sárba és ha ezt kerülni akarják, lelépnek az uttestre, ahol

2. Emlékeztetnem kell arra is, hogy a szovjet kormány csak addig a hatá-rig rendelte el csapatainak a lengyel területek megszállását, amely határokat a versaillesi béketanácskozás ide-jén lord Curson ajánlott.

— Egyébként a jól megérhetőség kedvéért hangsúlyozom, hogy nem védem a szovjet kormány magatartá-sát és elhatározását vagy egy más kor-mányt sem, hanem csak a saját kor-mányom álláspontját szögezem le. Csak történelmi tényeket állapítok meg és remélem, hogy e tekintetben nem lesz semmiféle vita. Számítok arra, hogy az is igaz, miszerint a szovjet kormány korábbi nyilatkoza-tában kijelentette, miszerint hajlandó gazdasági együttműködésre. Ugy lá-tom, hogy most hajlandó az összes hadviselő felekkel kereskedelmi áru-csereforgalomra is. Eppen ezt a hajlandóságot kihasználva, Anglia keres-kedelmi egyezményt kötött a Szovjet-tel. Most tanulmányozzuk annak a lehetőségét, hogyan tehetnők intenzi-vebbé ezt az árucsereforgalmat, mely-nek a viszonyosság elvén kell alapul-nia, mint az egyetlen — a mai körülmények között lehetséges — alapon. Ha sikerülnek ezek a tárgyalások, ugy kétségtelen, hogy jelentős kereskedel-mi ügyletet kötünk. Többlethez és értékes előnyökhöz jutunk — fejezte be nagy hatást keltő beszédét Halifax lord külügyminiszter.

SZABADON BOCSÁTOTTÁK A CITY OF FLINT AMERIKAI HAJÓT

(MOSZKVA.) (Dunaposta.) A Tass jelentése szerint a City of Flint le-foglalt amerikai hajót a Murmanski kikötőből szabadon bocsátották. A hajórakományt átvizsgáló német le-génység még a hajó fedélzetén van ugyan, de semmi akadályja nincs annak, hogy az amerikai hajó elhagy-hassa a kikötőt. A hajó szabadon bo-csátása az 1909. évi hágai egyezmény értelmében és szellemében történt.

ÚJ KOROSZTÁLYT HÍVTAK BE FRANCIAORSZÁGBAN

(PÁRIS.) (Rador.) A francia minisz-terelnökség közli a következőket: Da-ladier miniszterelnök hadügyminisz-teri minőségében elrendelte, hogy folyó évi október 29-től kezdve fegy-verbe szölitják az 1910. évi korosz-tályt, tehát azokat, akik jelenleg 49 évesek.

A LITVÁN CSAPATOK BEVONULTAK VILNÁBA

(KAUNAS.) (Rador.) Hivatalos jelen-tés szerint a litván csapatok pénteken reggel 9 órakor bevonultak Vilna vá-roának egyes negyedeibe. Az egész városnak a litván csapatok részéről történő átvétele szombatra befejezést nyer.

ezet veszély fenyegeti életüket a sűrű járműforgalom miatt.

Az érdekelt háztulajdonosok több-ször megsürgették a gyalogjáró kiasz-faltozását, de

a város vezetőinek az az állás-pontja, hogy a gyalogjáró rendbe-hozatalát nem a város, hanem az érdekelt telektulajdonosok kell elvégeztessék.

Ez év tavaszán sor került azután a neológ zsidótemplom kiugró kerítésé-nek lebontására, illetve beljebb építé-sére is. A gyalogjárót ezuttal sem hoz-ták rendbe és így most

a Regele Ferdinand-ut egyik leg-szebb utszakasán mintegy száz-méternyi területen sártengerbe ütközik a járókelő.

A jelek szerint egyelőre szó sincs arról, hogy az utszakaszt rendbehoz-dák, mert a város vezetősége még nem döntötte el azt az elvi kérdést, hogy kire is tartozik a gyalogjáró aszfalto-

zása, illetve karbantartása. Egyelőre azon az állásponton van, hogy a gya-logjárót az érdekelt háztulajdonosok kell megcsináltassák. Álláspontját a járdaépítési szabályzatra alapítja, amelynek egyik rendelkezése valóban úgy szól, hogy

a gyalogjáró építésénél a háztulaj-donosok a költségek 75 százalékát kell hogy viseljék. A többi a város fejezi.

A joggyakorlatban azonban volt olyan értelmű bírói döntés éppen a kolozs-vári járdaépítési szabályrendelet kap-csán, hogy

a gyalogjáró építésének költségei-hez nemcsak a háztulajdonosok, hanem a város lakossága egyetem-legesen kötelesek hozzájárulni.

A járda ugyanis nem a háztulajdono-sok magántulajdona, hanem minden városi polgáré. Ha minden ház ura birtokolná a gyalogjárót is, könnyen megeshetnék, hogy egy szép napon a járókelőket letessék a járdáról és kénytelenek lesznek azok az uttesten közlekedni.

Ezt az elvi döntést néhány évvel ezelőtt a Semmitőszék mondotta ki, tehát jogerős.

Ennek alapján a város vezetősége igen sok háztulajdonosnak visszatérítette az előre befizetett járdadíjakat is. Ilyen előzmények után joggal remélhetik az érdekelt háztulajdonosok, de a kör-nyék lakossága is — már városzépé-szeti szempontból is — hogy végre rendezik a Regele Ferdinand-uti gya-logjárót.

Két súlyos vasúti szeren-csétlenség történt kül-földön

(BÉCS.) (Dunaposta.) A felsődu-nai Sant Valenti állomáson csúttörtőkön a személyvonat hibás váltóállítás követ-keztében kisiklott. A romok közül eddig 13 halottat és 20 súlyos sebe-sültet emeltek ki. Alapos az az aggo-dalom, hogy a súlyos sebesültek közül még többen életüket veszítették.

A Dunaposta római jelentése sze-rint a termini pályaudvaron a gyors-vonat beleszaladt az állomáson a sínek között tartózkodó utasok csoportjába. A vonat 12 embert gázolt el, akik közül kettő meghalt és egy vasúti fékező is életét veszítette.

— Miért lett öngyilkos a temesvári cukrász. Temesvárról jelentik: Radl Franz. Piata Dragalina téren lakó cuk-rázmester revolverével agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— Razzia. A rendőrség az éjszaka folyamán nagyszabású razziaát rende-zett, amelynek során 61 előállítást esz-közölt. Ezek közül 58 személyt utóla-gos igazolás után szabadon engedtek, míg három lopás gyanújával őrizetbe vettek. Nevüket a nyomozás érdeké-ben nem hozzák nyilvánosságra.

— Lengyel menekült mérnök keresi a feleségét. A lengyelországi hadmű-veletek során Romániába menekült St. Potujan lengyel mérnök is, aki utköz-ben elvesztette feleségét. A mérnök most lapok útján is kéri mindazokat, akik eltűnt Stefánia nevű feleségéről valami tudnak, értesítsék a bucuress-tji lengyel követtséget a következő címre: Ambasada Polona Bucuresti, pentru I. S.

— Az orvosi Nobel-díj ezévi jutal-mazottjai. Stockholmból jelenti a Ra-dor: Az orvosi Nobel-díjat ebben az évben dr. Corneille Heymans belgiumi orvosprofesszornak ítéltek, aki Gand város egyetemének tanára. Az élettani orvosi díjat viszont dr. Bernhard Doamck német egyetemi tanárnak ítéltek, aki Wupperthalban fejt ki évek hosszu sora óta értékes tudományos tevékenységet.

— Agyonverte 70 éves urát a falusi asszony. Lugosról jelentik: Lazar Du-mitru 70 éves Hauzesti községben la-kó földmives és Mária nevű felesége között heves veszekedés támadt, ami végzetes kimenetelű volt az öreg gaz-dálkodóra. Fiatalabb és jóerőben lévő felesége botütésekkel úgy megcsbesi-tette, hogy a kórházba szállítását után meghalt.